

T.C.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

HATAY ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ

HATAY İLİ DENİZ ÇÖPLERİ EYLEM PLANI

DÇEP (2019-2024)

DESTEK SAĞLAYAN KURUMLAR

ÖNSÖZ

Kıyıya veya denize atılmış, bırakılmış ya da çeşitli yollarla ulaşılmış ve denizde kalıcılık teşkil eden katı maddeler deniz çöpleri olarak tanımlanmaktadır. Deniz çöpleri, insanların ve/veya diğer canlıların yaralanmalarına, zarar görmelerine ve ekonomik kayıplara neden olmaktadır.

Deniz çöpleriyle etkin bir mücadele yapmak ve doğal kaynakların kullanılmasında, ekolojik dengeye zarar vermemek amacıyla, deniz çöpü oluşmaması için katı atıkların kaynağında azaltılması, deniz çöplerinin temizlenerek azaltılması ve oluşumunun önlenmesine yönelik çalışmaların ilgili kurum/kuruluşlarla birlikte bölgesel ve ulusal düzeyde eşgüdümle yapılması, deniz çöplerinin kaynağında azaltılması için ihtiyaç duyulan sosyal ve kültürel altyapının güçlendirilmesine yönelik eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının ilgili kurum/kuruluşlarla birlikte gerçekleştirilmesi önem arz etmekte olup, konuya entegre bir yaklaşım getirmesi ve yapılan çalışmaların düzenli ve sürekliliğinin sağlanabilmesi için eylem planlarının oluşturulması ve uygulanması gerekmektedir.

Ülkemizde, atıkların oluşumundan bertarafına kadar çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yönetiminin sağlanması, atık oluşumunun azaltılması, atıkların yeniden kullanımı, geri dönüşümü, geri kazanımı gibi yollar ile doğal kaynak kullanımının azaltılması yoluyla atık yönetiminin sağlanması ana hedefimizdir.

Bilindiği üzere, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 9 uncu maddesinin (h) bendinde "Ülkenin deniz, yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının ve su ürünleri istihsal alanlarının korunarak kullanılmasının sağlanması ve kirlenmeye karşı korunması esastır" hükmüne ve 8. Maddesinde "Her türlü atık ve artığı, çevreye zarar verecek şekilde, ilgili yönetmeliklerde belirlenen standartlara ve yöntemlere aykırı olarak doğrudan ve dolaylı biçimde alıcı ortama vermek, depolamak, taşımak, uzaklaştırmak ve benzeri faaliyetlerde bulunmak yasaktır." hükmüne yer verilmektedir. Diğer taraftan ülkemiz, 24/6/1990 tarih ve 20558 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan sözleşme ile MARPOL 73/78'e (Denizlerin Gemiler Tarafından Kirlenmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Denizcilik Sözleşmesi) taraf olmuştur. Bu kapsamda; 02.04.2015 tarih ve 29314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin ikinci bölümünün 5 inci maddesinin 3 üncü bendinin (ö) fıkrası ile "Atıkların toprağa, denizlere, göllere, akarsulara ve benzeri alıcı ortamlara dökülmesi, doğrudan dolgu yapılması ve depolanması suretiyle çevrenin kirlenmesi yasaktır." hükmünün yanı sıra anılan yönetmeliğin 7 nci maddesinde "Atık yönetiminden sorumlu olan taraflar üretimden bertarafına kadar olan süreçte ürünlerin ve atıkların çevreye olan olumsuz etkilerinin azaltılması ve güvenli bir şekilde yönetilmesi amacıyla ilgili personeline eğitim vermek/verdirmekle, kamuoyunda farkındalık yaratmakla, atık yönetimine ilişkin duyarlılığı geliştirmek üzere sosyal sorumluluk projeleri ve çevre eğitim projeleri yapmakla/katkı sağlamakla, yazılı ve görsel basında spot yayınlar yapmakla veya bu amaçla yapılan çalışmalara katkı sağlamakla yükümlüdürler." hükmüne yer verilmektedir.

Bu bağlamda, hazırlanan işbu Deniz Çöpleri İl Eylem Planı, kapsamakta olduğu deniz alanında, kara kökenli, denizcilik, balıkçılık ve turizm faaliyetlerinden kaynaklanan deniz çöplerinin kıyı şeridinde, deniz suyunda ve tabanında temizlenerek azaltılması ve oluşumunun önlenmesine yönelik faaliyetleri içerir.

Bu plan yukarıda bahsi geçen mevzuat ve gereklilikler doğrultusunda Hatay İlinde deniz çöpleri ile mücadele için yapılması planlanan iş ve işlemleri belirlemek üzere hazırlanmıştır. Bu plan, **27.06.2019 tarihli ve 190 sayılı** Mahalli Çevre Kurulu'nda alınan karar ile yürürlüğe girmiştir.

VALİ ÖNSÖZÜ

Hatay İli Deniz Çöpleri İl Eylem Planı (DÇEP), il sınırlarımız içerisinde deniz çöpleri oluşumunun öncelikle kaynağında azaltılmasına yönelik tedbirleri, bununla birlikte, deniz ve kıyı ortamımızda hâlihazırda bulunan deniz çöplerinin temizlenmesine ve halkımızın farkındalığının artırılmasına yönelik faaliyetleri ve ilgili kurum/kuruluşlar tarafından bu faaliyetlerin Genelge doğrultusunda yürütülmesini kapsamaktadır.

Cumhurbaşkanlığımızın 100 günlük icraat programlarında yer alan ve bununla birlikte Sıfır Atık Projesinin devamı niteliği olan “Sıfır Atık Mavi Hareketi”, deniz çöplerine yönelik halkın bilinçlendirilmesi ve gerekli çalışmaların başlatılması çerçevesinde 10 Haziran 2019 tarihinde Cumhurbaşkanımızın eşi Sayın Emine ERDOĞAN Hanımefendinin himayelerinde başlatılmıştır. İlgili kurum/kuruluşlarla birlikte denize kıyısı bulunan tüm illerde, eşgüdüm halinde; deniz çevresinin atıklarla kirletilmesinin önlenmesi, sosyal ve kültürel altyapının güçlendirilmesine yönelik eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının gerçekleştirilmesi, mevcut deniz çöplerinin temizlenmesine yönelik çalışmaların yapılması amaçlanmıştır.

Hatay; Yayladağı’ndan Erzin’e kadar 158 kilometrelik sahil şeridine sahip olup, 7 ilçesinin denize kıyısı olan bir kenttir. Akdeniz ve Karadeniz’deki bazı balıklarda mikro plastiklere rastlandığına dair bilimsel araştırmalar gösteriyor ki; denize ulaşan ya da denizde oluşan atık miktarını azaltmak başta insan sağlığı ve sucul yaşam açısından önem arz etmektedir.

Hatay Deniz Çöpleri Eylem Planının (HDÇEP) uygulanması ile; Temiz bir Hatay için çıkılan bu yolda; gelecek nesillerimize temiz ve yaşanabilir bir doğa bırakmak adına deniz çöplerinin temizlenmesi, deniz ve kıyıların kirliliğinin önlenmesi ve halkın bu konularda bilinçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Rahmi DOĞAN
Vali

İÇİNDEKİLER

	BAŞLIKLAR	SAYFA NO
1	GİRİŞ	6-9
2	COĞRAFİ KAPSAM VE İLİN GENEL DURUMU	10
3	DENİZ ÇÖPLERİ AÇISINDAN MEVCUT DURUM TESPİTİ, KİRLETİCİLER VE ALACAKLARI TEDBİRLER	11-28
4	DENİZ ÇÖPLERİNİN TEMİZLENMESİ FAALİYETLERİNİN PLANLANMASI – ALICI ORTAMDA GERÇEKLEŞTİRİLECEK ÇALIŞMALAR	29-39
5	HALKIN BİLİNÇLENDİRİLMESİ ÇALIŞMALARI	40-43
6	DENİZ ÇÖPLERİNİN KAYNAĞINDA AZALTILMASINA YÖNELİK YAPILAN VE YAPILACAK ÇALIŞMALAR	44-51
7	GENEL DEĞERLENDİRME VE AÇIKLAMALAR	52
8	TABLO LİSTESİ	53
9	ŞEKİL LİSTESİ	54
10	REFERANS LİSTESİ	55

1. GİRİŞ

1.1. Deniz çöplerinin insan sağlığı ve çevre üzerindeki zararlı etkileri

Artan nüfus yoğunluğu, sanayideki gelişmeler, kentleşme sonuçları insanoğlunun atıkları artmakta ve çeşitlenmektedir. Bertaraf edilemeyen atıklar çevreye yayılmakta, doğaya ve doğal döngülere zarar vermektedir.

Denize ve kıyıya atılmış, bırakılmış ya da çeşitli yollarla denize ulaşarak kalıcılık teşkil eden, insanlar tarafından üretilmiş maddeler, deniz çöpleri olarak tanımlanmaktadır. Deniz çöpleri; insanların ve/veya diğer canlıların yaralanmalarına, zarar görmelerine neden olmakla birlikte, deniz çevresine ciddi zararlar vermekte ve ekosistem ile ekonomide kayıplara neden olduğundan acil tedbirler alınmasına ihtiyaç duyulmuştur

1.2. Bu planın neden yazıldığına dair genel bilgi ve gerekliliği

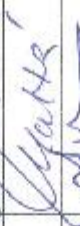
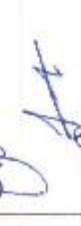

Denizde kaybolan hayalet ağların yerinin tespit edilememesi, Troll balıkçılığı yapan tekneler tarafından ağlarına takılan deniz çöplerinin tekrar denize bırakılması, deniz ve kıyı temizliğinde bulunması gereken ekipmanların yetersizliği, denize doğrudan veya dolaylı olarak ulaşan dere ve nehir kıyılarında bulunan yerleşim yerlerinde çöp konteynirlerinin yetersizliği, Balıkçı barınaklarında atık kabul tesislerinin ve geçici atık depolama alanlarının bulunmaması, sahiller boyunca ve halk plajlarında yeterli sayıda çöp konteynirlerinin bulunmaması,

İlimizde 158 km uzunluğunda deniz kıyısı mevcut olup, 7 ilçemizde sahil şeridi bulunmaktadır. Çöplerin azaltılması ve bertarafına yönelik 2015 yılından itibaren nisan ve ekim ayları arasında Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından 2 adet sıkıştırımlı çöp kamyonu, 2 adet plaj temizleme makinası, 2 adet deniz temizleme teknesi ve 87 personel ile deniz ve kıyı temizliği çalışması yürütülmektedir.

Kumul alanlarda personel tırmık ve el yardımıyla temizlik çalışmaları yapılmakta olup, kumul alanlarda kullanılan kum eleme makinası kum üzerindeki atıkları eleme bandından geçirerek, atıkları hazinesinde biriktirmektedir.

1.3.Deniz Çöpleri İl Eylem Planını Hazırlayan Komisyon Üyeleri

DENİZ ÇÖPLERİ İL EYLEM PLANI HAZIRLAMA KOMİSYONU TOPLANTI KATILIMCI LİSTESİ

Kurum	Ad Soyad	Unvan	İmza
Hatay Valiliği	Rahmi DOĞAN	Hatay Valisi	
Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı	Metin AÇIK	Gen. Sek. Yrd.	
İSLE İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	Mevlüt AKTAŞ	Rektör V.	
Sahil Güvenlik İskenderun Grup Komutanlığı	Öğr. Emre GİKEK	Sahil Güvenlik Grup Komutanı 36. Kd. Binbaşı	
İskenderun Belediye Başkanlığı	M. F. th Toyçeli	Beş. Başkan	
Antakya Belediye Başkanlığı	Orhan Marsalopulu	Beş. Yrd.	
Defne Belediye Başkanlığı	Faahil KEKİN	Beş. Başkan	
Düziç Belediye Başkanlığı	Ulubatlı Mustafa	Beş. Başkan Yrd.	
Erzin Belediye Başkanlığı	Rafik ENGİNAR	Beş. Başkan	
Samandağ Belediye Başkanlığı	Öğr. Coşkun	İn. ve Sek. Mid.	
Payas Belediye Başkanlığı	Şerif AKKADCI	Genel Kurul ve Kontrol müd.	
Arsuz Belediye Başkanlığı	Hüsnü KARAYNANCI	Genel Md. Yrd.	
Yayladağı Belediye Başkanlığı	Halit Ergin	İl Müdürü	
Hatay Genel Müdürlüğü			
Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü			

DENİZ ÇÖPLERİ İL EYLEM PLANI HAZIRAMA KOMİSYONU TOPLANTI KATILIMCI LİSTESİ

İl Sağlık Müdürlüğü	Ümit Akbulut TIRAK	FA MÜY	
Millî Eğitim Müdürlüğü	Yakup Bıcalı	İSG Psikiyatri İl Koordinatörü	
İl Turizm ve Kültür Müdürlüğü	Hüsnü İşler	İl Müd.	
Liman Başkanlığı	Ahmet Şenol	Liman Başkan	
İl Tarım ve Orman Müdürlüğü	Mehmet Emin LIZAN	İl Müd. Yard. V.	
Antakya Orman İşletme Müdürlüğü	Cengiz Çetink	Mühendis	
Doğa Koruma ve Millî Parklar İl Şube Müdürlüğü	Beyhan TAPAN	Orman Mühendisi	
Devlet Su İşleri 63. Şube Müdürlüğü	Mehmet Emin	Şb. Md.	
Botas Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü Deryol Terminali	Hakan Göközü Elif AKCAN	Genel ve Kalite Soru Genel Müdürler	
Limanport	Toros Keleşoğlu	GN-MD	
Assan Liman İşletmeleri A.Ş.	M. Hüseyin Mentekçü	Gen. Md. Y.	
İskender A.Ş.	Sabri KILINÇ	İst. GMY	
Yazıcı Demirelçelik A.Ş.	Osman Gözdemir Harun ATAKAN	Fab. İcra Md. Genel Soru.	
Tosyal Demirelçelik A.Ş.	Uludağ PERÇENK	Genel Soru.	

Antalya Orman İşletme

Abdül Varışlı

İS. Müd.

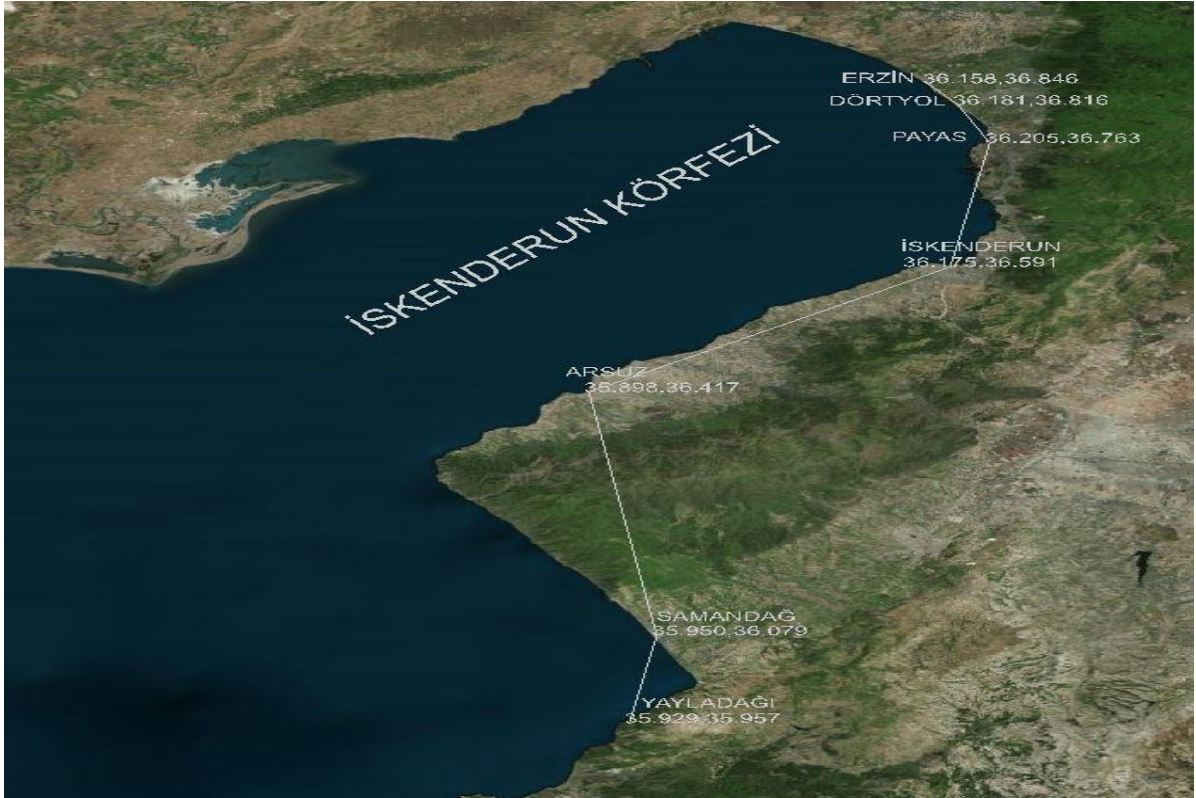
DENİZ ÇÖPLERİ İL EYLEM PLANI İLAZIRLAMA KOMİSYONU TOPLANTI KATILIMCI LİSTESİ

	Vedat Ohri	Genel Müdür	
Atakaş Liman İşletmeleri A.Ş.	Emel Ayhan Toyyak		
İskenderun OSB Müdürlüğü			
Payas OSB Müdürlüğü			
İskenderun Deniz Ticaret Odası Başkanlığı	Atilla Değirmenten	Yönetim Kurulu Başkanı	
S.S. İskenderun Su Ürünleri Kooperatif Başkanlığı	Habib Dalga	Genel Kurul Başkanı	
S.S. Döryol Yeşil Su Ürünleri Kooperatif Başkanlığı	Arif Emin	Genel Kurul Başkanı	
S.S. Tekbağı Su Ürünleri Kooperatif Başkanlığı	Seyhan Arın	Genel Kurul Başkanı	
S.S. Konacak İçki Su Ürünleri Kooperatif Başkanlığı			
S.S. Payas Su Ürünleri Kooperatif Başkanlığı	Mehmet Karaboy	Genel Kurul Başkanı	

2.COĞRAFI KAPSAMI VE İLİN GENEL DURUMU:

Hatay İli; ülkemizin güneyinde, İskenderun Körfezinin doğu kıyılarında yer alır. Batıdan Akdeniz, güney ve doğudan Suriye, kuzeybatıdan Adana, kuzeyden Osmaniye ve kuzeydoğudan Gaziantep ile çevrilidir. Hatay; Antakya, Altınözü, Arsuz, Belen, Defne, Dört Yol, Erzin, Hassa, İskenderun, Kırıkhan, Kumlu, Payas Reyhanlı, Samandağ ve Yayladağı ilçelerinden oluşur. Yüzölçümü göller hariç 5.524 km² olup, il topraklarının %46,1'ini dağlar, %33,5'ini ovalar ve %20,4'ünü platolar oluşturur. İlimizde 15 adet ilçe bulunmakta olup, 7 ilçenin denize kıyısı bulunmaktadır.

Hatay ilinin en önemli akarsuyu, kaynağını Lübnan'daki Bekaa Vadisi'nden alan Asi Nehri'dir. Nehrin toplam uzunluğu 556 km olup, üç ülkeye yayılmış bulunan(Türkiye, Suriye, Lübnan) su toplama alanı ise 20.847 km²'dir. Diğer önemli akarsular ise; Asi Nehri'nin kolları olan Küçükkaçaçay, Büyükkaçaçay, Afrin ve Karasu çaylarıdır. Amik Gölü kurutulduktan sonra ilde büyük doğal göl kalmamıştır. Balık (Gölbaşı) Gölü ve Yenişehir Gölü gibi küçük göller günümüzde de varlıklarını sürdürmektedirler. Ayrıca Yarseli ve Yayladağı Baraj Gölleri bulunur.

Şekil 1: Hatay İli Eylem Planı Coğrafi Kapsamı

3. DENİZ ÇÖPLERİ AÇISINDAN MEVCUT DURUM TESPİTİ, KİRLİTİCİLER VE ALACAKLARI TEDBİRLER

3.1. Deniz Çöpleri Açısından Mevcut Durum Tespiti ve Riskli Alanların Belirlenmesi: Araştırma, İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları

3.1.1. Mevcut Durum Tespiti:

a) Mevcut Çalışmaların Toplanması

İlimizde bugüne kadar; İskenderun Teknik Üniversitesi, Hatay İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından deniz kirliliğini önleme amaçlı projeler, envanter çalışmaları ve deniz-kıyı temizlik faaliyetleri yapılmıştır.

İskenderun Teknik Üniversitesinin İskenderun Körfezi ile İlgili Yaptığı Çalışmalar

Ülkemiz ve Akdeniz için önemli bir bölgeyi oluşturan İskenderun Körfezi'nin gelecekte atıklar yönünden ciddi bir tehlikeyle yüz yüze olacağı, bu atıkların bölgenin tüm ekosistemini etkileyeceği, “*körfezin mavi ve yeşilini yok edeceği*” açıktır. Yapılan ön çalışmalarla plastik atıkların Körfez için ciddi bir sorun olduğu belirlense de, çöp boyutları ve ileriye yönelik giderilmesi konusunda bir planlama mevcut değildir.

1)Yılmaz ve ark. (2002) Temmuz 1999-Haziran 2000 tarihleri arasında İskenderun Körfezi'nin güney-doğu kıyılarında trol çekimi yaparak kaynaklarına göre plastik materyal birikimini araştırmıştır. 0-50 m derinlik aralığında plastik materyalin aylık dağılımı tanımlanmış ve toplam kütle alan tarama metodu kullanılarak hesaplanmıştır

2)Ülkemiz açısından ekonomik öneme sahip olan İskenderun Körfezi'nde balıkçılık, deniz trafiği ve sanayi tesisleri sonucu son yıllarda plastik kirliliğinde önemli miktarda artış görülmektedir. İskenderun Körfezi'nde gözlemlenen bu plastik kirliliğinin hareketini, kaynaklarını ve menşeyini belirlemek üzere İskenderun Teknik Üniversitesi proje ekibi tarafından bir ön çalışma gerçekleştirilmiştir. (İSTE Üniversitesi- Prof. Dr. Ayşe Bahar Yılmaz ve ark., 2017)

3)İskenderun Teknik Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi Öğretim Üyeleri tarafından 11920 proje kodlu Farklı Derinliklerde Zemin ve Habitatların Hayalet ağlardan arındırılması projesi(2011)

4)İskenderun Teknik Üniversite ve İskenderun Deniz Ticaret Odası destekleriyle “*Daha Mavi İskenderun Körfezi*” ortak projesi yürütülmektedir (2018-2019). Körfezin plastik kirliliği yönünden incelenmesi yapılmaktadır. Körfez'in gelecekte atıklar yönünden ciddi bir tehlikeyle yüz yüze olduğu, bu atıkların bölgenin tüm ekosistemini etkileyeceği, “*körfezin mavi ve yeşilini yok edeceği*” açıktır. Bu sürecin önlenmesi ve oluşan atık birikiminin giderilmesi çok yönlü ve sürekli çalışmalarla mümkündür.

Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığının Yaptığı Çalışmalar

1)Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından 2 adet sıkıştırılmalı çöp kamyonu, 2 adet plaj temizleme makinası,2 adet deniz temizleme teknesi ve 87 personel ile deniz ve kıyı temizliği çalışması yürütülmektedir.

2)Kumul alanlarda personel tırmık ve el yardımıyla temizlik çalışmaları yapılmakta olup, kumul alanlarda kullanılan kum eleme makinası kum üzerindeki atıkları eleme bandından geçirek, atıkları hazinesinde biriktirilmektedir.

3)Deniz yüzeyi temizleme teknesi ile yüzeyde bulunan atık malzemeler toplanmaktadır.

Sahil Güvenlik İskenderun Grup Komutanlığı'nın Yaptığı Çalışmalar

1)Tekebaşı(Samandağ), Konacık(Arsuz), İskenderun, Payas, Dört Yol balıkçı barınaklarında icra edilen toplantılarda, balıkçılar deniz kirliliği konusunda bilgilendirilmiştir.

2)Samandağ, Arsuz ve İskenderun ilçelerinde Hatay İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı 15 okulda toplam 1537 öğrenci deniz kirliliği önlenmesi konusunda bilgilendirilmiştir.

3)2011/9 sayılı yetki devri genelgesine istinaden 2 adet deniz kirliliği tespit edilmiş olup toplam 925.187 TL İdari Para cezası uygulanmıştır.

Hatay İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

1)2015 yılından bu yana Tarım ve Orman Müdürlüğünce yürütülen “Denizlerin Terk Edilmiş Av Araçlarından Temizlenmesi” projesi kapsamında su ürünleri avcılığı esnasında; zemin yapısı, hava koşulları, ağ çakışması veya kullanım hataları ve benzeri nedenlerle denizlere terk edilmiş av araçları temizlenerek denizlerimiz koruma altına alınmakta olup kamuoyunda farkındalık yaratılmaktadır. 2018 yılı içerisinde 11250 metre misina ağı, 2200 metre ip ağı, 11000 metre paraketa, 28 adet serpmme ağı, 20 adet pinter, 132 adet kafes denizlerimizden ve iç sularımızdan (Gölbaşı, Yarseli) temizlenmiştir.

2)İl Müdürlüğünce yürütülen “Balık Yiyelim Sağlıklı Büyüyelim” projesi kapsamında ilkökul çağındaki çocuklara balık yeme alışkanlığı kazandırmak ve deniz kirliliği konusunda çevre bilinci oluşturmak amacıyla eğitimler verildi ve verilmeye devam ediyor.

3)2019 yılında İl Müdürlüğü tarafından başlatılan “Çevreci Balıklar Sahili Temizliyor” isimli proje kapsamında İskenderun ilçemiz için 3,5 metre uzunluğunda ve 2,1 metre yükseklikte 2 adet demir ferforje malzemenen imal balık figürlü plastik ambalaj ve pet şişe toplama/geri dönüşüm kumbaraları hazırlanmıştır. Ölçü olarak daha küçük boyutta olanları diğer ilçemiz sahillerine de yerleştirilmek için hazırlanmaktadır. İlimiz; Samandağ, Arsuz, İskenderun, Dört Yol ve Payas sahillerine yerleştirilecek bu geri dönüşüm kumbaraları ile sahile atılan plastik atıkların azaltılması, geri dönüşümünün sağlanması ve çevre temizliği ile ilgili farkındalık yaratılması sağlanacaktır.

4)2017 yılında Hatay il genelindeki ilkökullarda eğitim gören öğrencilerin katılımıyla “Denizde Bir Balık Olsam” isimli deniz kirliliği ve balık konulu resim yarışması düzenlenmiş

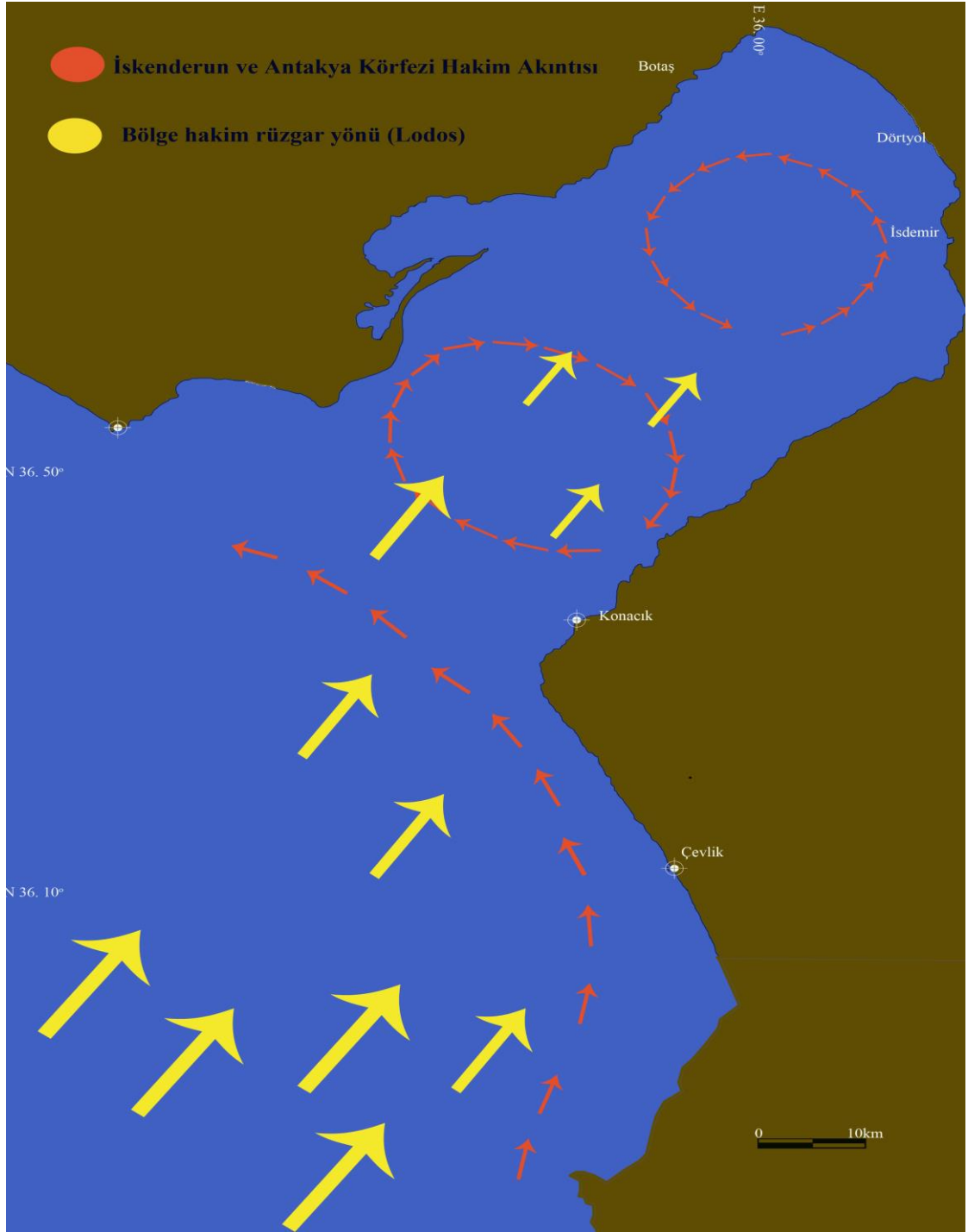
ve projemize il genelinde büyük katılım sağlanmıştır. Proje sonunda dereceye giren öğrencilerimize çeşitli hediyeler verilmiş, eğitim gördükleri okulda bulunan öğrencilere balık ekmek etkinliği düzenlenmiş ve çevre bilinci oluşturacak eğitimler verilerek farkındalık yaratılması sağlanmıştır.

5) İl Müdürlüğünce proje çalışmaları tamamlanan “Arsuz İçin Mavi Adım” projesi, Arsuz İlçe Müdürlüğümüze devredilmiş olup projeyi hayata geçirme çalışmaları devam etmektedir. Proje gerçekleştirildiği takdirde çeşitli okullardan gelen öğrencilerin katılımı ile Arsuz sahili temizliği yapılarak, çevre temizliğinin önemine vurgu yapılacak aynı zamanda verilecek eğitim ile çevre bilinci oluşturulacaktır.

Dört Yol Belediye Başkanlığının Yaptığı Çalışmalar

Dört Yol Belediye Başkanlığı ve İskenderun Denetimli Serbestlik Müdürlüğü iş birliği ile gerçekleştirilen hükümlülerin topluma kazandırılmasını amaçlayan proje kapsamında 2019 yılında denetimli serbestlikten faydalanan hükümlüler ile belediye personeli ve işçiler sahilde temizlik faaliyeti gerçekleştirmiştir.

b) Rüzgar ve Akıntı Modelleri

Şekil 2: Hatay İli Rüzgar ve Akıntı Yönü Haritası

3.1.2 İLde Kara Kökenli ve Denizcilik Faaliyetlerinden Kaynaklanan Kirliliğin Değerlendirilmesi

İlimizde yer alan ve deniz ve kıyı alanlarında kirliliğe sebep olabilecek kaynaklar;

-Suriye ve Lübnan kıyılarında oluşan deniz çöplerinin rüzgar ve akıntılarla ilimizde bulunan kıyılarda ve İskenderun Körfezinde birikmesi,

-Asi nehrine kıyısı olan ilçelerimizde dere yataklarına ve kanallara katı atıkların gelişigüzel şekilde atılması ve yağmur – taşkın suları ile bu atıkların denizlere taşınması,

-Asi nehrine ve denize kıyısı olan ilçelerimizde çöp konteynırlarının yetersiz olması,

-Yerleşim yerlerinden kaynaklanan atıkların kaynağında sınıflandırılmaması,

-Turizm amaçlı kullanılan kıyısal alanlardan denize atılan/karışan atıklar,

-İlimizde bulunan limanlarda deniz trafiğinde rol oynayan gemilerden atılan atıklar,

-Balıkçı barınaklarının faaliyetlerinden kaynaklanan atıklar,

- Mesire alanlarında oluşan atıklar,

-Dere/nehir kıyılarında faaliyet gösteren işletmelerden kaynaklanan katı atıkların denize ulaşması şeklinde değerlendirilmektedir.

Tablo 1:Denize Doğrudan ya da Dolaylı Deşarj İhtimali Olan Öncelikli İşletmelerin/Sanayi Tesislerin Sıralı Listesi

No	Öncelikli İşletme/ Tesis Adı (Kaynak)	Atıksuların arıtılma ve deşarj durumu	Katı atık depolama durumu	Açıklama Deniz çöplerine ve mikroplastiklere neden olmakta mıdır?	Alınacak tedbirler	Zamanı	Sorumlular
1	Tosyalı İskenderun Limanı	1-Evsel Arıtma Tesisi mevcut, deşarj yok. 2-Evsel Arıtma Tesisi yapıyor, deşarj var.	Var	Hayır	Mare Deniz Krililiğiyle Müadele (acil durum) Envitec Çevre Teknolojileri (Çöp), Konya Çimento A.Ş. (Bertaraf), İskenderun OSB (Arıtma)	Sürekli	Firma Çalışanları, Taşeron ve ziyaretçiler
2	Ekmar Denizcilik ve Gemi Acenteliği A.Ş.	Atıksu deşarjı yapılmamaktadır. (Organize sanayi Bölgesi kanalizasyon hattına verilmektedir.	Çöp kovalarında depolanmaktadır. Belediyeye ait çöp kamyonlarıyla alınmaktadır.				Dilan ERYILMAZ Vahtettin ERİŞEN
3	İskenderun 3 Nolu Asfalt Şantiye Şefliği	İşletmeden çıkan atıksular direk ilgili belediye kanalizasyonuna verilmektedir.	Tesisten çıkan evsel nitelikli atıklar Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine uygun olarak toplanıp, ilgili belediyenin kullandığı katı atık depolama alanına taşınmaktadır. Tesisten çıkan atık motor yağları, hidrolik yağlar ve yağ filtreleri gibi tehlikeli atıklar Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine uygun olarak depolanıp, lisanslı firmaya verilmektedir. Ayrıca tesiste herhangi bir ticari amaçlı faaliyet yürütülmemesi, kamu yararının gözetilmesi gibi sebeplerden ötürü "Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği" gereğince hazırlanan muafiyet raporu çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 18.03.2014 tarih ve 84973951/140.07/3384 sayılı yazısı ile Atık Kabul Tesisi kurulmasına yönelik muafiyet kararı bulunmaktadır.	Hayır	-	Sürekli	Şantiye Şefi
4	Pet Gaz A.Ş	İşletmede oluşan evsel atıksular için 1 adet paket (evsel) atıksu arıtma tesisi bulunmaktadır. Arıtılan sular denize (Akdeniz'e) deşarj edilmektedir. Arıtma tesisinin kapasitesi 20 m ³ gündür. Mevcut durumda atıksu debisi 12,54 m ³ gündür.	İşletmede oluşan evsel nitelikli katı atıklar Dörtöyol Belediyesi tarafından toplanmaktadır. İşletmede oluşan tehlikeli atıklar, işletmede oluşan bulunan tehlikeli atık geçici depolama	İşletme, deniz çöplerine ve mikroplastiklere neden olmamaktadır. İşletmede LPG depolama ve Tüp dolumu faaliyeti gerçekleştirilmektedir. İşletmenin gemi atık kabul tesisi	İşletmeden kaynaklı tdbir alınmasını gerektiren herhangi bir kirlilik söz konusu değildir.	Sürekli	İşletme Müdürü

		İşletme için bakanlıktan 27.08.2018 tarih ve 233214252.0.1 belge nolu atıksu deşarjı ve hava emisyon konulu çevre izin belgesi alınmıştır.	alanında geçici depolanmakta ve lisanslı geri kazanım/bertaraf tesislerine verilmektedir. İşletmede oluşan ambalaj atıkları ise lisanslı ambalaj atığı toplama-ayırma tesislerine verilmektedir.	bulunmamaktadır. Gemi atıkları ile ilgili Rubis Terminal A.Ş. ile sözleşme yapılmıştır.			
5	Atakaş Liman İşletmeciliği ve Ticaret A.Ş.	-Liman İşletmemizde hem kimyasal hem de biyolojik atıksu arıtma tesisi bulunmaktadır. -Kimyasal atık su arıtma tesisimizde seperasyon işlemi akabinde artılan atık su vidanjör vasıtasıyla HATSU'ya deşarj edilmektedir. -Biyolojik atık su arıtma tesisimizde artılan atık su gerekli çevre izinleri kapsamında, iç izlemelerle sınır değerlere uyularak deniz deşarj edilmektedir.	-Geçici depolama tesisimizde, atık yönetim planında belirtilen atık kodlarına ilişkin atıkların depolanması yapılmaktadır.	Liman tesisimizde, tahmil-tahliye faaliyetlerinden ötürü gerçekleşen gemi trafiğinden kaynaklı çöp ve mikroplastiklere rastlanmaktadır. Fakat çöp ve mikroplastikler her gemi yanaşmasında ve/veya gemi personeli tarafından talep edilen zamanlarda düzenli olarak toplandığı için denize bırakılması söz konusu olmamaktadır.	-Liman iskelesine yanaşan gemilerin ilk andan itibaren sorumluları vasıtasıyla verilecek atıkların (çöp ambalaj atığı, mikroplastik, sintine, slaç, atık yağ, vb.) uygun şekilde alınması. -Liman iskele sahsının ve yanaşmış olan gemilerin her vardiyada sürekli olarak kontrolü. -Alınan /alınacak olan atıkların kategorilerine uygun şekilde geçici depolanması ve geri kazanım/ bertarafının sağlanması.	Sürekli	İşletme Müdürü
6	MMK Metaruluji San. Tic. ve Liman İşletme A.Ş.	-Liman İşletmemizde hem kimyasal hem de biyolojik atıksu arıtma tesisi bulunmaktadır. -Kimyasal atık su arıtma tesisimizde seperasyon işlemi akabinde artılan atık su İskenderun Doğu Akdeniz Havzasına deşarj edilmektedir. -Biyolojik atık su arıtma tesisimizde artılan atık su gerekli çevre izinleri kapsamında, iç izlemelerle sınır değerlere uyularak deniz deşarj edilmektedir.	-Geçici depolama tesisimizde, atık yönetim planında belirtilen atık kodlarına ilişkin atıkların depolanması yapılmaktadır. Evsel atıklar Envitec firması tarafından alınmaktadır.	Liman tesisimizde, tahmil-tahliye faaliyetlerinden ötürü gerçekleşen gemi trafiğinden kaynaklı çöp ve mikroplastiklere rastlanmaktadır. Fakat çöp ve mikroplastikler her gemi yanaşmasında ve/veya gemi personeli tarafından talep edilen zamanlarda düzenli olarak toplandığı için denize bırakılması söz konusu olmamaktadır.	-Liman iskelesine yanaşan gemilerin ilk andan itibaren sorumluları vasıtasıyla verilecek atıkların (çöp ambalaj atığı, mikroplastik, sintine,slaç, atık yağ, vb.) uygun şekilde alınması. -Liman iskele sahsının ve yanaşmış olan gemilerin her vardiyada sürekli olarak kontrolü. -Alınan /alınacak olan atıkların kategorilerine uygun şekilde geçici depolanması ve geri kazanım/ bertarafının sağlanması.	Sürekli	İşletme Müdürü
7	Corbus Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-Evsel atıksular organize sanayi bölgesi kanalizasyona bağlıdır. Bağlantı izni mevcuttur.			-Evsel atıksular organize sanayi bölgesi kanalizasyona bağlıdır. Bağlantı izni mevcuttur.	Sürekli	İşletme Müdürü
8	TUFAN ENDÜSTRİ DEMİR ÇELİK	-Evsel atıksular organize sanayi bölgesi	-Geçici atık depolama tesisimizde, atık yönetim planında	-Haddeleme faaliyetimizden kaynaklı, çöp ve	-Ürün veya hammadede sevkiyatında atık	Sürekli	İşletme Müdürü

	SAN. VE TİC. A.Ş.	kanalizasyona bağlıdır. Bağlantı izni mevcuttur. -Endüstriyel atıksu oluşumu söz konusu değildir. Proseste soğutma suyu olarak kullanılan sular izinli kuyudan çekilerek, geri devir-daim ettirilmektedir. Konu ile alakalı AATPO muafiyet yazısı İl Çevre Müdürlüğünden alınmıştır.	belirtilen atık kodlarına ilişkin atıkların depolaması yapılmaktadır	mikroplastiklere rastlanmaktadır.	oluşumu (çöp, ambalaj atığı, mikroplastik, vb.) söz konusu değildir. -Tesise atık kabulü yapılmamakla birlikte; süreç kaynaklı oluşan atıkların depolanması ve geri kazanım/bertarafının sağlanması.		
9	EKER HADDECİLİK SAN. VE TİC. LTD.ŞTİ.	-Evsel atıksular organize sanayi bölgesi kanalizasyona bağlıdır. Bağlantı izni mevcuttur . -Endüstriyel atıksu oluşumu söz konusu değildir. Proseste soğutma suyu olarak kullanılan sular izinli kuyudan çekilerek, geri devir-daim ettirilmektedir. Konu ile alakalı AATPO muafiyet yazısı İl Çevre Müdürlüğünden alınmıştır.	-Geçici atık depolama tesisimizde, atık yönetim planında belirtilen atık kodlarına ilişkin atıkların depolaması yapılmaktadır	-Haddeleme faaliyetimizden kaynaklı, çöp ve mikroplastiklere rastlanmaktadır.	-Ürün veya hammadede sevkiyatında atık oluşumu (çöp, ambalaj atığı, mikroplastik, vb.) söz konusu değildir. -Tesise atık kabulü yapılmamakla birlikte; proses kaynaklı oluşan atıkların depolanması ve geri kazanım/bertarafının sağlanması.	Sürekli	İşletme Müdürü
10	NET HADDECİLİK SAN.VE TİC. LTD.ŞTİ.(no:14)	-Evsel atıksular organize sanayi bölgesi kanalizasyona bağlıdır. Bağlantı izni mevcuttur. -Endüstriyel atıksu oluşumu söz konusu değildir. Proseste soğutma suyu olarak kullanılan sular izinli kuyudan çekilerek, geri devir-daim ettirilmektedir. Konu ile alakalı AATPO muafiyet yazısı İl Çevre Müdürlüğünden alınmıştır.	-Geçici atık depolama tesisimizde, atık yönetim planında belirtilen atık kodlarına ilişkin atıkların depolaması yapılmaktadır	-Haddeleme faaliyetimizden kaynaklı, çöp ve mikroplastiklere rastlanmaktadır.	-Ürün veya hammadede sevkiyatında atık oluşumu (çöp, ambalaj atığı, mikroplastik, vb.) söz konusu değildir. -Tesise atık kabulü yapılmamakla birlikte; proses kaynaklı oluşan atıkların depolanması ve geri kazanım/bertarafının sağlanması.	Sürekli	İşletme Müdürü
11	Ataşehir Kömür Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-Evsel atıksular organize sanayi bölgesi kanalizasyona bağlıdır. Bağlantı izni mevcuttur . - Temizlik amaçlı kullanılan sular dinlendirme havuzunda toplanıp, belediyeye ait vidanjör vasıtasıyla çekilmektedir.	-Geçici atık depolama tesisimizde, atık yönetim planında belirtilen atık kodlarına ilişkin atıkların depolaması yapılmaktadır	Briket Kömürü (PRES) faaliyetimizden kaynaklı, çöp ve mikroplastiklere rastlanmaktadır.	-Ürün veya hammadde sevkiyatında atık oluşumu (çöp, ambalaj atığı, mikroplastik, vb.) söz konusu değildir. -Tesise atık kabulü yapılmamakla birlikte; proses kaynaklı oluşan atıkların depolanması ve geri kazanım/bertarafının sağlanması. -Ambalaj atıkları için entegre çevre bilgi sisteminde Ek-5 piyasayı süren müracaat formu her yıl düzenli olarak doldurulmakta ve İl Çevre	Sürekli	İşletme Müdürü

					Müdürlüğü'ne sunulmaktadır.		
12	KILIÇLAR HURDACILIK SANAYİ VE TİCARET A.Ş. Kılıçlar Demir Çelik Şubesi	-Evsel atıksular organize sanayi bölgesi kanalizasyona bağlıdır.Bağlantı izni mevcuttur . -Endüstriyel atıksu oluşumu söz konusu değildir.Proseste soğutma suyu olarak kullanılan sular izinli kuyudan çekilerek. geri devir-daim ettirilmektedir.Konu ile alakalı AATPO muafiyet yazısı İl Çevre Müdürlüğünden alınmıştır.	-Geçici atık depolama tesisimizde, atık yönetim planında belirtilen atık kodlarına ilişkin atıkların depolanması yapılmaktadır	-Hurda Demirden Küçük Üretimi faaliyetinden kaynaklı çöp ve mikroplastiklere rastlanmaktadır.	-Ürün veya hammadede sevkiyatında atık oluşumu (çöp, ambalaj atığı, mikroplastik, vb.) söz konusu değildir. -Tesise atık kabulü yapılmamakla birlikte; proses kaynaklı oluşan atıkların depolanması ve geri kazanım/bertarafının sağlanması.	Sürekli	İşletme Müdürü
13	KILIÇLAR HURDACILIK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.DEMİR ÇELİK HADDECİLİK ŞUBESİ	-Evsel atıksular organize sanayi bölgesi kanalizasyona bağlıdır.Bağlantı izni mevcuttur . -Endüstriyel atıksu oluşumu söz konusu değildir.Proseste soğutma suyu olarak kullanılan sular izinli kuyudan çekilerek. geri devir-daim ettirilmektedir.Konu ile alakalı AATPO muafiyet yazısı İl Çevre Müdürlüğünden alınmıştır.	-Geçici atık depolama tesisimizde, atık yönetim planında belirtilen atık kodlarına ilişkin atıkların depolanması yapılmaktadır	-Haddeleme faaliyetimizden kaynaklı, çöp ve mikroplastiklere rastlanmaktadır.	-Ürün veya hammadede sevkiyatında atık oluşumu (çöp, ambalaj atığı, mikroplastik, vb.) söz konusu değildir. -Tesise atık kabulü yapılmamakla birlikte; proses kaynaklı oluşan atıkların depolanması ve geri kazanım/bertarafının sağlanması.	Sürekli	İşletme Müdürü
14	KOÇ METALURJİ A.Ş	-Evsel atıksular organize sanayi bölgesi kanalizasyona bağlıdır.Bağlantı izni mevcuttur . -Endüstriyel atıksu oluşumu söz konusu değildir.Proseste soğutma suyu olarak kullanılan sular izinli kuyudan çekilerek. geri devir-daim ettirilmektedir.Konu ile alakalı AATPO muafiyet yazısı İl Çevre Müdürlüğünden alınmıştır.	-Geçici atık depolama tesisimizde, atık yönetim planında belirtilen atık kodlarına ilişkin atıkların depolanması yapılmaktadır	-Haddeleme faaliyetimizden kaynaklı, çöp ve mikroplastiklere rastlanmaktadır.	-Ürün veya hammadede sevkiyatında atık oluşumu (çöp, ambalaj atığı, mikroplastik, vb.) söz konusu değildir. -Tesise atık kabulü yapılmamakla birlikte; proses kaynaklı oluşan atıkların depolanması ve geri kazanım/bertarafının sağlanması.	Sürekli	İşletme Müdürü
15	İLHAN DEMİR ÇELİK VE BORU PROFİL ENDÜSTRİSİ A.Ş. (PAYAS ŞUBESİ)	-Evsel atıksular organize sanayi bölgesi kanalizasyona bağlıdır. Bağlantı izni mevcuttur. -Endüstriyel atıksu oluşumu söz konusu değildir. Proseste soğutma suyu olarak kullanılan sular izinli kuyudan çekilerek. geri devir-daim ettirilmektedir. Konu ile alakalı AATPO muafiyet yazısı İl Çevre Müdürlüğünden alınmıştır.	-Geçici atık depolama tesisimizde, atık yönetim planında belirtilen atık kodlarına ilişkin atıkların depolanması yapılmaktadır	-Haddeleme faaliyetimizden kaynaklı, çöp ve mikroplastiklere rastlanmaktadır.	-Ürün veya hammadede sevkiyatında atık oluşumu (çöp, ambalaj atığı, mikroplastik, vb.) söz konusu değildir. -Tesise atık kabulü yapılmamakla birlikte; proses kaynaklı oluşan atıkların depolanması ve geri kazanım/bertarafının sağlanması.	Sürekli	İşletme Müdürü

Tablo 2: Yerleşim Birimleri

No	Yerleşim Yeri Adı (Kaynak)	Atıksuların arıtılma ve deşarj durumu	Katı atık depolama durumu	Açıklama Deniz çöplerine ve mikroplastiklere neden olmaktadır?	Alınacak tedbirler	Zamanı	Sorumlular
1	Antakya	AAT-Dereye deşarj	HBBB* - Düzenli Depolama Sahası	Evet	Temizlik faaliyetleri ve bilinçlendirme çalışmaları	2019-2024	Tevfik KUŞ,Varol YILMAZ, Refika Dilara KAYACI, Mehmet KAVVASOĞLU, Ardıl Murat YATANGAÇ
2	İskenderun	AAT-Kaplan Deresi	Envitec Düzenli Depolama	Evet	Temizlik faaliyetleri ve bilinçlendirme çalışmaları	2019-2024	Ali KARATAŞ
3	Defne	AAT-Dereye deşarj	HBBB- Düzenli Depolama Sahası	Evet	Temizlik faaliyetleri ve bilinçlendirme çalışmaları	2019-2024	Tevfik KUŞ,Varol YILMAZ, Refika Dilara KAYACI, Mehmet KAVVASOĞLU, Ardıl Murat YATANGAÇ
4	Dörtüyol	AAT-Deliçay	Düzenli Depolama	Evet	Temizlik faaliyetleri ve bilinçlendirme çalışmaları	2019-2024	Ali KARATAŞ
5	Payas	AAT-Payas Deresi	Düzenli Depolama	Evet	Temizlik faaliyetleri ve bilinçlendirme çalışmaları	2019-2024	Ali KARATAŞ
6	Erzin	AAT-Deliçay	Düzenli Depolama	Evet	Temizlik faaliyetleri ve bilinçlendirme çalışmaları	2019-2024	Ali KARATAŞ
7	Belen	AAT Yok	Düzenli Depolama	Evet	Temizlik faaliyetleri ve bilinçlendirme çalışmaları	2019-2024	Ali KARATAŞ
8	Arsuz	AAT Yok	Düzenli Depolama	Evet	Temizlik faaliyetleri ve bilinçlendirme çalışmaları	2019-2024	Ali KARATAŞ
9	Yayladağı	AAT Yok	HBBB- Düzenli Depolama Sahası	Evet	Temizlik faaliyetleri ve bilinçlendirme çalışmaları	2019-2024	Tevfik KUŞ,Varol YILMAZ, Refika Dilara KAYACI, Mehmet KAVVASOĞLU, Ardıl Murat YATANGAÇ
10	Samandağ	AAT Var-Asi Nehri	HBBB- Düzenli Depolama Sahası	Evet	Temizlik faaliyetleri ve bilinçlendirme çalışmaları	2019-2024	Tevfik KUŞ,Varol YILMAZ, Refika Dilara KAYACI, Mehmet KAVVASOĞLU, Ardıl Murat YATANGAÇ
11	Kırıkhan	AAT Var-Karasu Deresi	HBBB- Düzenli	Evet	Temizlik faaliyetleri ve	2019-2024	Tevfik KUŞ,Varol YILMAZ, Refika Dilara KAYACI,

			Depolama Sahası		bilinçlendirme çalışmaları		Mehmet KAVVASOĞLU, Ardıl Murat YATANGAÇ
12	Hassa	AAT Yok	HBBB-Düzenli Depolama Sahası	Evet	Temizlik faaliyetleri ve bilinçlendirme çalışmaları	2019-2024	Tevfik KUŞ,Varol YILMAZ, Refika Dilara KAYACI, Mehmet KAVVASOĞLU, Ardıl Murat YATANGAÇ
13	Altınözü	AAT Yok	HBBB-Düzenli Depolama Sahası	Evet	Temizlik faaliyetleri ve bilinçlendirme çalışmaları	2019-2024	Tevfik KUŞ,Varol YILMAZ, Refika Dilara KAYACI, Mehmet KAVVASOĞLU, Ardıl Murat YATANGAÇ
14	Kumlu	AAT Yok	HBBB-Düzenli Depolama Sahası	Evet	Temizlik faaliyetleri ve bilinçlendirme çalışmaları	2019-2024	Tevfik KUŞ,Varol YILMAZ, Refika Dilara KAYACI, Mehmet KAVVASOĞLU, Ardıl Murat YATANGAÇ
15	Reyhanlı	AAT Var-Afrin Çayı	HBBB-Düzenli Depolama Sahası	Evet	Temizlik faaliyetleri ve bilinçlendirme çalışmaları	2019-2024	Tevfik KUŞ,Varol YILMAZ, Refika Dilara KAYACI, Mehmet KAVVASOĞLU, Ardıl Murat YATANGAÇ

(*HBBB: Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı)

a. Denizcilik Faaliyetleri (taşımacılık, balıkçılık)

Tablo 3: Limanlar, Marinalar, Balıkçı Barınakları

No	Tesis Adı (Kaynak)	Adres / Mevkii	Açıklama (Deniz çöplerine ve mikroplastiklere neden olmakta mıdır?)	Alınacak tedbirler	Zamanı	Sorumlular
1	LimakPort Liman Tesisi	İskenderun/HATAY	Hayır	Atık Yönetim Sistemi Mevcuttur.	2019-2024	Hakan GÜNGÖRDÜ (Çevre Yönetim Sorumlusu)
2	Sasa Polyester A.Ş. Terminali	İskenderun/HATAY	Hayır	Atık Yönetim Sistemi Mevcuttur.	2019-2024	Ufuk VURAL (Çevre Yönetim Sorumlusu)
3	Petrol Ofisi A.Ş. Terminali	İskenderun/HATAY	Hatay	Atık Yönetim Sistemi Mevcuttur.	2019-2024	Fethi UĞUR (Çevre Yönetim Sorumlusu)
4	Karayolları 5. Bölge Müdürlüğü 3 No'lu Şantiye Şefliği	İskenderun/HATAY	Hayır	Atık Yönetim Sistemi Mevcuttur.	2019-2024	Bülent KIZILDAĞ
5	Gübretaş Liman Tesisi	İskenderun/HATAY	Hayır	Atık Yönetim Sistemi Mevcuttur.	2019-2024	Ömer YALNIZER (Çevre Yönetim Sorumlusu)
6	Yazıcı Liman Tesisi	İskenderun/HATAY	Hayır	Atık Yönetim Sistemi Mevcuttur.	2019-2024	Harun ATAKAN (Çevre Yönetim Sorumlusu)
7	Assan Liman Tesisi	İskenderun/HATAY	Hayır	Atık Yönetim Sistemi Mevcuttur.	2019-2024	Salih Şafak KILIÇKIRAN(Çevre Yönetim Sorumlusu)
8	Ekmar Denizcilik Liman Tesisi	Sarıseki/İskenderun /HATAY	Hayır	Atık Yönetim Sistemi Mevcuttur.	2019-2024	Vahdettin ERİŞEN (Çevre Yönetim Sorumlusu)
9	Tosyalı Liman Tesisi	Sarıseki/İskenderun /HATAY	Hayır	Atık Yönetim Sistemi Mevcuttur.	2019-2024	Selçuk DÖNMEZ (Çevre Yönetim Sorumlusu)
10	Atakaş Liman Tesisi	Azganlık Mah./İskenderun /HATAY	Hayır	Atık Yönetim Sistemi Mevcuttur.	2019-2024	Serhan AYKÖSE (Çevre Yönetim Sorumlusu)
11	İsdemir Liman Tesisi	Payas/HATAY	Hayır	Atık Yönetim Sistemi Mevcuttur.	2019-2024	Cumhur KOCAMAN (Çevre Yönetim Sorumlusu)
12	MMK Metalurji Liman Tesisi	Dört Yol/HATAY	Hayır	Atık Yönetim Sistemi Mevcuttur.	2019-2024	Mesut ATICI (Çevre Yönetim Sorumlusu)

13	Aygaz A.Ş. Terminali	Dörtyol/HATAY	Hayır	Atık Yönetim Sistemi Mevcuttur.	2019-2024	Hüseyin ŞENOL (Çevre Yönetim Sorumlusu)
14	İpragaz A.Ş. Terminali	Dörtyol/HATAY	Hayır	Atık Yönetim Sistemi Mevcuttur.	2019-2024	İlker ARSLAN (Çevre Yönetim Sorumlusu)
15	Rubis A.Ş. Terminali	Dörtyol/HATAY	Hayır	Atık Yönetim Sistemi Mevcuttur.	2019-2024	Sevda (Çevre Yönetim Sorumlusu)
16	Milangaz A.Ş. Tesisi	Dörtyol/HATAY	Hayır	Atık Yönetim Sistemi Mevcuttur.	2019-2024	Çağlar ÇOKBEKLER (Çevre Yönetim Sorumlusu)
17	Petgaz A.Ş. Tesisi	Dörtyol/HATAY	Hayır	Atık Yönetim Sistemi Mevcuttur.	2019-2024	Mehmet MURİOĞLU (Çevre Yönetim Sorumlusu)
18	Botaş Tesisi	Dörtyol/HATAY	Hayır	Atık Yönetim Sistemi Mevcuttur.	2019-2024	Elvin KAYIKÇI (Çevre Yönetim Sorumlusu)
19	Yeniyurt Petrol Terminali	Erzin/HATAY	Hayır	Atık Yönetim Sistemi Mevcuttur.	2019-2024	Yaşar ACAROĞLU
20	İskenderun Balıkçı Barınağı	Çay Mahallesi Mevkii İskenderun	EVET (Av sezonunda avcılıktan kaynaklı kirlilik, Av sezonu dışında teknelerin bakım tamir/tadilatından kaynaklanan kirlilik)	Kontrol, denetim ve eğitim çalışmalarının artırılması	(15.09.2019-15.04.2020) 15.04.2020-15.09.2020)	Yücel DALGIÇ
21	Dörtyol Balıkçı Barınağı	Numune evler Mah. Dörtyol	EVET (Av sezonunda avcılıktan kaynaklı kirlilik, Av sezonu dışında teknelerin bakım tamir/tadilatından kaynaklanan kirlilik)	Kontrol, denetim ve eğitim çalışmalarının artırılması	(15.09.2019-15.04.2020) 15.04.2020-15.09.2020)	Arif ERGİN
22	Tekebaşı Balıkçı Barınağı	Çevlik Mah. Samandağ	EVET (Av sezonunda avcılıktan kaynaklı kirlilik, Av sezonu dışında teknelerin bakım tamir/tadilatından kaynaklanan kirlilik)	Kontrol, denetim ve eğitim çalışmalarının artırılması	(15.09.2019-15.04.2020) 15.04.2020-15.09.2020)	Sezgin GÜMÜŞ
23	Konacık-Işıklı Balıkçı Barınağı	Konacık Mah. Arsuz	EVET (Av sezonunda avcılıktan kaynaklı kirlilik, Av sezonu dışında teknelerin bakım tamir/tadilatından kaynaklanan kirlilik)	Kontrol, denetim ve eğitim çalışmalarının artırılması	(15.09.2019-15.04.2020) 15.04.2020-15.09.2020)	Mehmet KARABAY

Tablo 4: Su Ürünleri Yetiştiriciliği Tesisleri

No	Tesis Adı (Kaynak)	Adres / Mevkii ve/veya Koordinatları	Açıklama (Deniz çöplerine ve mikroplastiklere neden olmakta mıdır?)	Alınacak tedbirler	Zamanı	Sorumlular
1	Mazman kültür çipura ve levrek yetiştiriciliği	Pirinçlik mah. Mevkii/Arsuz	Hayır	-	-	Mustafa BOZKUŞ
2	Sürsan-Arsuz Çipura ve Levrek Yetiştiriciliği	Karahüseyinli mah. açıkları/Arsuz	Hayır	-	-	Necmettin Barış YÜKSEL

3.2 Risk Haritalarının Oluşturulması

Şekil 3: Hatay İli Risk Haritası

3.2.1 Deniz Çöpleri Sıcak Noktalarını Etkileyen Faktörler

Deniz çöpleri genellikle kara ve denizcilik kökenli faaliyetlerden kaynaklanırken, rüzgar ve akıntı taşınım ve birikme noktalarının belirlenmesinde büyük önem taşır.

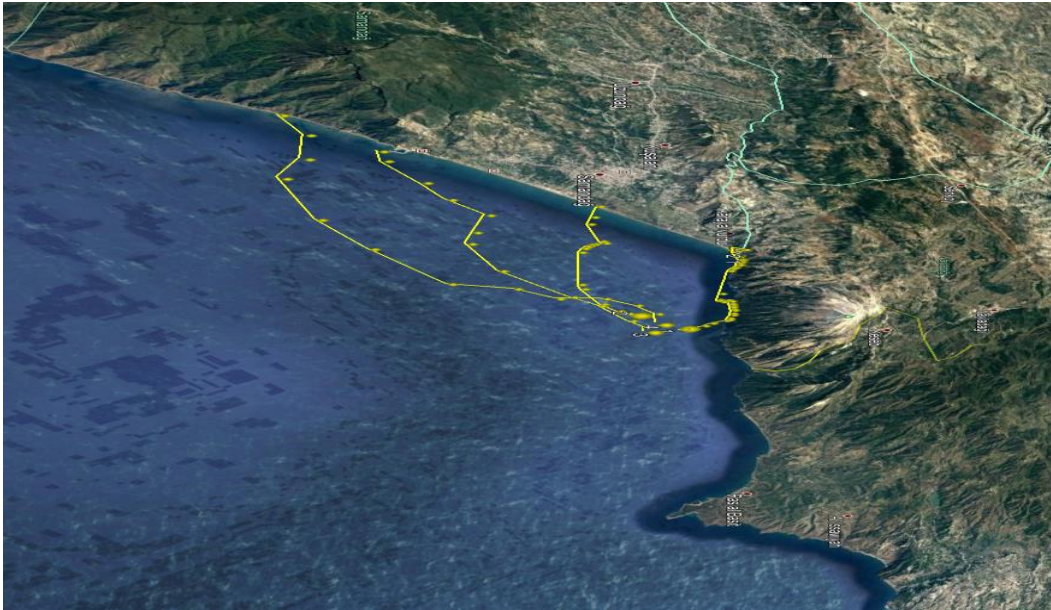
Deniz çöpleri açısından riskli alanlar belirlenirken aşağıda yer alan faktörler dikkate alınır;

- Rüzgar
- Akıntılar
- Kara kökenli faaliyetler
- Denizcilik ve balıkçılık faaliyetleri

Rüzgar ve Akıntılar

Körfezimizdeki plastik kirlilik kaynakları çeşitli olup, bunların başında Lübnan'ın Beka Vadisinden doğup, İlimizde Akdeniz'e dökülen Asi Nehrinin kirlilik yükü gelmektedir. Kara kökenli kirlilikleri taşıyan bu nehrimizin denize taşıdığı plastik materyaller yüzeyde ve dipte kirliliğe neden olmaktadır. Bu bağlamda yapılan; İskenderun Teknik Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi'nin yapmış olduğu araştırmalar da bu verileri desteklemektedir.

İSTE araştırma ekibinin; GPS sistemleri ile yaptıkları akıntı yönleri ve atıkların hareketinin izlenmesi çalışmasında, ana kıyusal akıntıların Suriye sınırından Samandağ yönüne olduğu ve batıya doğru yönelerek saat yönünün tersinde körfezin kıyılarını takip ettiğini tespit etmişlerdir. Akıntı sistemlerinin deniz kirliliği açısından önemli olduğu, denizden akıntıları takip ederek körfeze ulaşan atıkların toplam atığın %30 undan fazlasını oluşturduğu belirlenmiştir. Bu çalışmalarla Suriye deniz kıyısında oluşan deniz çöplerinin aşağıda verilen haritalarda rüzgar ve akıntılar aracılığıyla taşınması ile ilimiz kıyılarında deniz çöplerine sebep olduğu anlaşılmaktadır.

Kara Kökenli Faaliyetler

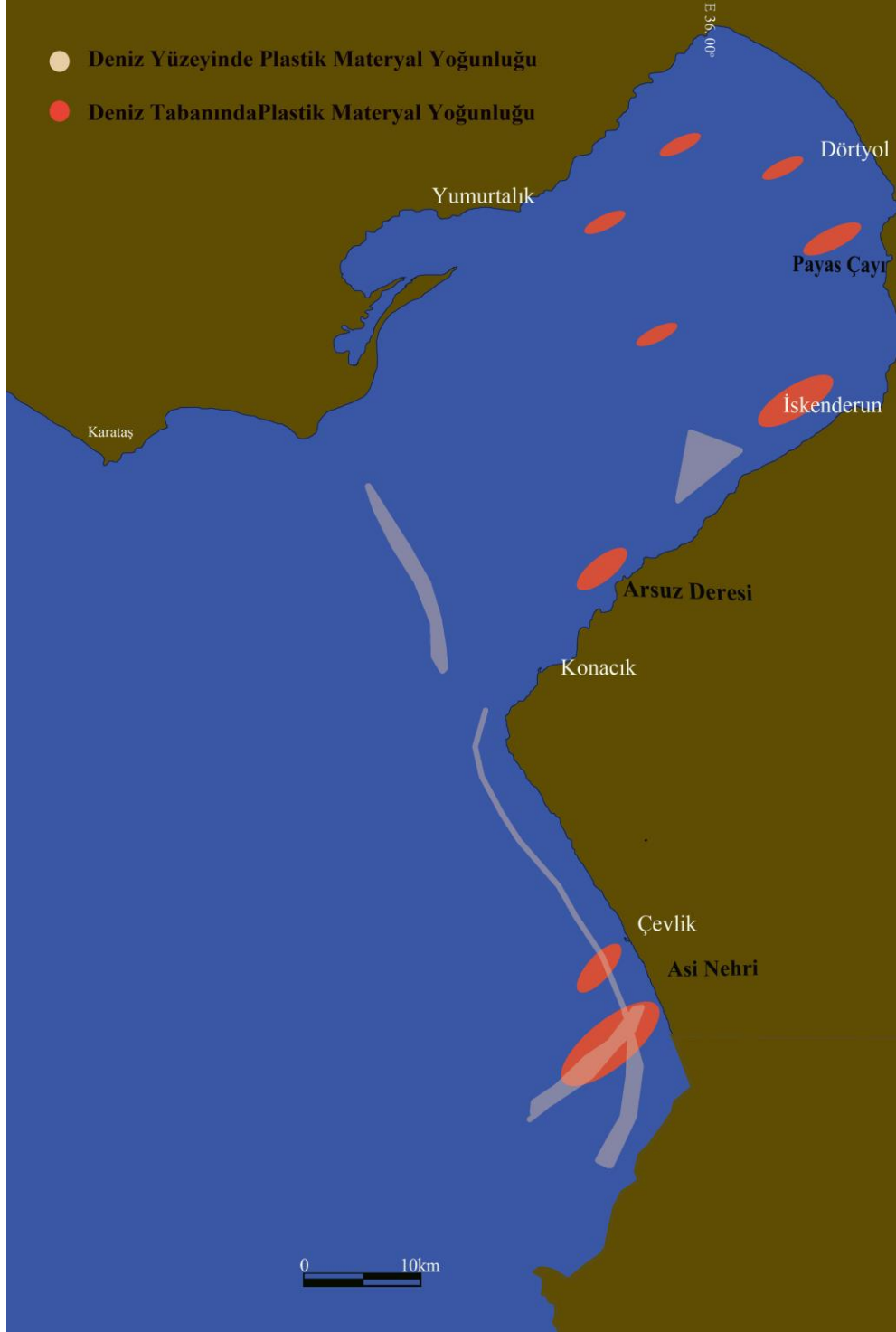
Asi nehrine kıyısı olan ilçelerimizde dere yataklarına ve kanallara katı atıkların gelişigüzel şekilde atılması ve yağmur-taşkın suları ile bu atıkların denizlere taşınması, denize kıyısı olan ilçelerimizde çöp konteynırlarının yetersiz olması ve yerleşim yerlerinden kaynaklanan atıkların kaynağında sınıflandırılmaması, deniz çöplerinin oluşumuna sebebiyet veren kara kökenli faaliyetler olarak tanımlanabilir. Ayrıca deniz ve nehir/dere kıyılarında bulunan sanayi tesislerinin faaliyetleri sonucu oluşan katı atıklar deniz çöpleri oluşumuna neden olmaktadır.

Denizcilik ve Balıkçılık Faaliyetleri

- Doğrudan kıyısal alanlardan denize atılan/karışan atıklar,
- İlimizde bulunan limanlara gelen gemilerden atılan atıklar,
- Balıkçı barınaklarının faaliyetlerinden kaynaklanan atıklar,
- Dere/nehir kıyılarında faaliyet gösteren işletmelerden kaynaklanan katı atıklar,
- Su ürünleri yetiştirme tesislerinden kaynaklanan atıklar deniz çöplerinin oluşmasında rol oynamaktadır.

3.2.2. Haritalandırma

İskenderun Teknik Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi'nin yaptığı gözlem ve çalışmalar doğrultusunda İSTE Üniversitesi Öğretim Üyesi Necdet UYGUR tarafından deniz yüzeyi kirlilik yoğunluk haritası hazırlanmıştır. Ancak üniversitenin yürüttüğü *Daha Mavi İskenderun Körfezi Projesi* çalışmaları tamamlandığında elde edilen bilimsel veriler ışığında haritalar güncellenecektir.

Şekil 4: Hatay İli Deniz Yüzeyi Kirlilik Yoğunluk Haritası

3.3 Mevcut durum analizi

-Suriye ve Lübnan kıyılarında oluşan deniz çöplerinin rüzgar ve akıntılarla ilimizde bulunan kıyılarda ve İskenderun Körfezinde birikmesi,

-Asi nehrine kıyısı olan ilçelerimizde dere yataklarına ve kanallara katı atıkların gelişigüzel şekilde atılması ve yağmur –taşkın suları ile bu atıkların denizlere taşınması,

-Asi nehrine ve denize kıyısı olan ilçelerimizde çöp konteynırlarının yetersiz olması,

-Yerleşim yerlerinden kaynaklanan atıkların kaynağında sınıflandırılmaması,

-Turizm amaçlı kullanılan kıyısal alanlardan denize atılan/karışan atıklar

-İlimizde bulunan limanlarda deniz trafiğinde rol oynayan gemilerden atılan atıklar

-Balıkçı barınaklarının faaliyetlerinden kaynaklanan atıklar,

-Dere/nehir kıyılarında faaliyet gösteren işletmelerden kaynaklanan katı atıkların denize ulaşması sonucu deniz çöpleri oluşmaktadır.

4. DENİZ ÇÖPLERİNİN TEMİZLENMESİ FAALİYETLERİNİN PLANLANMASI – ALICI ORTAMDA GERÇEKLEŞTİRİLECEK ÇALIŞMALAR

4.1 Dere/Nehir Ağı Temizliği (Çöp Miktarları, Karakteristiği ve Toplama Şekilleri)

Günümüzde insanların bilinçsizce yaptığı faaliyetler sonucu deltalarda da ciddi boyutta kirlilikler yaşanmaktadır. Buda yakın gelecekte bu alanlarda yaşayan canlıların yok olmasına ve bu alanların kullanılamaz hale gelmesine neden olacaktır(Thornes, 1996; Irshad ve diğ., 2007).

Son yıllarda insan faaliyetlerinin olumsuz sonuçlarından Akdeniz havzası da önemli ölçüde nasibini almıştır. Bu havza yüzlerce yıldır insan etkilerine maruz kalmış ve bu etkilerin yoğun bir şekilde hissedildiği alanlardan olmuştur (Thornes, 1996; Tzatzanis ve diğ., 2003; Irshad ve diğ., 2007; Efe ve Tağıl, 2007). Akdeniz'e dökülen Asi Nehri ve bu denizde oluşturduğu delta alanı da son birkaç on yılda önemli boyutlarda insan faaliyetlerinden zarar görmüş alanlardandır. Delta sahasında artan nüfus baskısı, yoğun tarımsal faaliyetler gibi faktörler bu alandaki deniz çöplerinin artmasına neden olmuştur. Özellikle bu alanın turistik açıdan önemli bir saha olması ve rekreasyon alanlarına dönüştürülmesi sahanın önemini daha da arttırmıştır.

Bu yüzden alandaki artan talebe paralel bir şekilde hızlı yazlık konutlar, tatil köyleri ve siteleri de kurulmuştur. Bütün bu sayılan faktörler, Asi Nehri deltasında ekolojik ortam ve insan ilişkisi açısından sorunlara neden olmuştur.

Dere ve nehirlerle taşınan çöplerin denize ulaşmaması için, alınacak önlemler ve yapılacak çalışmalar Tablo 5 de belirtilmiştir.

En kirlili olan nehirden başlayarak en temiz olan nehire doğru herhangi bir bilimsel veri bulunamadığından herhangi bir sıralama yapılamamıştır.

Dere ve Nehir Rehabilitasyon çalışmaları, sorunlar tespit edildikten sonra paydaşlarımız ile birlikte yapılacaktır.

Tablo 5: Dere ve Nehirlerin Listesi

No	Dere/ Nehir Adı	Denize Döküldüğü Nokta	Dere/Nehir Ağız Genişliği ve Yapısı (bariyer çekmeye uygun mu?)	Kirlilik Kaynakları (Dereye Çöp Taşınan Kirlenimler Tanımlanacak)	Açıklama (Deniz çöplerine ve mikroplastiklere neden olmaktadır?)	Alınacak tedbirler (Ör. Ağ ve bariyer çekilmesi)	Zamanı	Sorumlular
1	Asi Nehri	Tekebaşı (Samandağ)	Fizibilite çalışması yapılmalı	Kara kökenli kirlenimler plastikler, nehir kenarına biriktirilen ve yağmurla taşınan yakacak ve odunlar, seracılığın geliştiği alanlarda meyve-sebze faaliyetlerinden kaynaklanan atıkların kaçak dökümü, uluslararası sular olduğundan akıntıyla taşınan atıklar	Tekne ile yapılan temizlik çalışmasında plastiklere rastlanılmış olup, mikroplastiklerle ilgili çalışma yapılmamıştır.	Asi nehrinin birkaç noktasına katı atık tutucu bariyer sistemi yapılmalıdır.	2019-2024	Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı – Devlet Su İşleri 63. Şube Müdürlüğü
2	Hacahmetli Deresi (Arsuz Çayı)	Arsuz (Merkez)	Fizibilite çalışması yapılmalıdır.	Şehir Merkezinden geçtiği için insan eliyle doğaya atılan atıklar	Tekne ile yapılan temizlik çalışmasında plastiklere rastlanılmış olup, mikroplastiklerle ilgili çalışma yapılmamıştır.	Arsuzda tekne giriş-çıkış olduğundan bariyer yerleştirilmesi uygun değildir. Nehir kenarındaki restaurant tarzı iş yerlerinin nehir ile aralarına file gerilmelidir.	2019-2024	
3	Gökmeydan deresi	Gökmeydan Mahallesi (Arsuz)	Fizibilite çalışması yapılmalıdır	Şehir Merkezinden geçtiği için insan eliyle doğaya atılan atıklar	Tekne ile yapılan temizlik çalışmasında plastiklere rastlanılmış olup, mikroplastiklerle ilgili çalışma yapılmamıştır.		2019-2024	
4	Belen deresi	Belen	Fizibilite çalışması yapılmalıdır	Şehir Merkezinden geçtiği için insan eliyle doğaya atılan atıklar	Tekne ile yapılan temizlik çalışmasında plastiklere rastlanılmış olup, mikroplastiklerle ilgili çalışma yapılmamıştır.		2019-2024	
5	Şekere deresi	Konarlı Mahallesi (Karağaç-Arsuz)	Fizibilite çalışması yapılmalıdır	Şehir Merkezinden geçtiği için insan eliyle doğaya atılan atıklar	Tekne ile yapılan temizlik çalışmasında plastiklere rastlanılmış olup, mikroplastiklerle ilgili çalışma yapılmamıştır.		2019-2024	
6	Gözcüler deresi	Gözcüler	Fizibilite çalışması yapılmalıdır	Şehir Merkezinden geçtiği için insan eliyle doğaya atılan atıklar	Tekne ile yapılan temizlik çalışmasında plastiklere rastlanılmış olup, mikroplastiklerle ilgili çalışma yapılmamıştır.		2019-2024	

Şekil 5: Dere/Nehir Ağzı Temizliği

4.2 Kıyı ve Plaj Temizliği

Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı Çevre koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı tarafından; Erzin, Yayladağı, Dört Yol, İskenderun, Payas, Arsuz ve Samandağ sahil ve mesire alanlarında 2015 yılından itibaren sezonluk olarak (Nisan-Ekim) kıyı ve plaj temizliği çalışması yapılmaktadır. Çalışmalar 7 ay boyunca 2 adet sıkıştırılmalı çöp kamyonu, 2 adet plaj temizleme makinası ve 87 personel ile yapılmaktadır. Kumul alanlarda tırmık ve el yardımıyla temizlik çalışmaları yerine getirilmektedir. Kumul alanlarda kum eleme makinası, kum üzerindeki atıkları eleme bandından geçirmek suretiyle atıkları atık haznesinde biriktirmekte ve kum tesfiye işlemi yapmaktadır. Atıklar bir alanda biriktirilerek poşetlenmekte ve deniz çöprü toplama aracıyla alınmaktadır.

İlimiz, Samandağ kumsalı Dünya Doğayı Koruma Birliği (IUCN) kriterlerine göre nesli kritik olarak tehlike altında olan yeşil deniz kaplumbağasına ev sahipliği yapmaktadır. Bu nedenle deniz kaplumbağalarının üreme mevsimi olan Mayıs-Eylül arasında kumsala motorlu araçların girmesi yasak olduğundan sahil temizliğinde kum eleme makinası kullanılmamakta olup, temizlik çalışması personel ile yapılmaktadır.

Kıyı ve plaj temizliği için yukarıda belirtilen çalışmalar, yürürlüğe giren eylem planı kapsamında hassasiyetle yapılmaya devam edecektir.

Tablo 6:Hatay İli Kıyılarının Listesi

NO	KIYI ADI	KIYI TİPİ (yüzme suyu bölgesi, dolgu, yürüyüş yolu, kayalık, liman, vb.)	UZUNLUĞU (m)	ALINACAK TEDBİRLER (Kullanılacak araçlar, katılacak kişi sayısı ve diğer gerekli bilgiler) ,	TEMİZLİĞİN YAPILACAĞI DÖNEM VE SIKLIĞI (Ay-Gün) ve (her gün, haftada bir, yalnızca haziran-ağustos ayları arası sezonunda vs.)	SORUMLULAR
1	Karaağaç Sahili	Arsuz	7200 m	-Kum eleme makinesi, -Deniz ve kıyı temizlik personelleri (4)	Nisan-Ekim ayları deniz ve kıyı temizlik personelleri (her gün) -Ocak-Aralık ayları kum eleme makinesi (haftada bir)	HATAY BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI (DENİZ VE KIYI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ)
2	Pirinçlik Sahili	Arsuz	1000 m	-Deniz ve kıyı temizlik personelleri (5)	Nisan-Ekim ayları deniz ve kıyı temizlik personelleri (her gün)	
3	Aşağıkepirce Sahili	Arsuz	3500 m	-Deniz ve kıyı temizlik personelleri (1)	Nisan-Ekim ayları deniz ve kıyı temizlik personelleri (her gün)	
4	Madenli Sahili	Arsuz	3000 m	-Kum eleme makinesi, -Deniz ve kıyı temizlik personelleri (1)	Nisan-Ekim ayları deniz ve kıyı temizlik personelleri (her gün) -Ocak-Aralık ayları kum eleme makinesi (haftada bir)	
5	Gülcihan Sahili	Arsuz	3000 m	-Kum eleme makinesi, -Deniz ve kıyı temizlik personelleri (2)	Nisan-Ekim ayları deniz ve kıyı temizlik personelleri (her gün) -Ocak-Aralık ayları kum eleme makinesi (haftada bir)	
6	Gökmeysan Sahili	Arsuz	4000 m	-Kum eleme makinesi, -Deniz ve kıyı temizlik personelleri (2)	Nisan-Ekim ayları deniz ve kıyı temizlik personelleri (her gün) -Ocak-Aralık ayları kum eleme makinesi (haftada bir)	
7	Arsuz Sahili (Merkez)	Arsuz	3000 m	-Kum eleme makinesi, -Deniz ve kıyı temizlik personelleri (3)	Nisan-Ekim ayları deniz ve kıyı temizlik personelleri (her gün) -Ocak-Aralık ayları kum eleme makinesi (haftada bir)	
8	Konacık Sahili	Arsuz	12000 m	Deniz ve kıyı temizlik personelleri (3)	Nisan-Ekim ayları deniz ve kıyı temizlik personelleri (her gün)	
9	Kale Sahili	Arsuz	1500 m	Deniz ve kıyı temizlik personelleri (2)	Nisan-Ekim ayları deniz ve kıyı temizlik personelleri (her gün)	
10	Yeşilköy Sahili	Dört Yol	2300 m	-Kum eleme makinesi, -Deniz ve kıyı temizlik personelleri (3)	Nisan-Ekim ayları deniz ve kıyı temizlik personelleri (her gün) -Ocak-Aralık ayları kum eleme makinesi (haftada bir)	

11	Yeni Yurt sahili	Dörtyol	2000 m	-Kum eleme makinesi, -Deniz ve kıyı temizlik personelleri (2)	Nisan-Ekim ayları deniz ve kıyı temizlik personelleri (her gün) -Ocak-Aralık ayları kum eleme makinesi (haftada bir)
12	Öğmeiş Dörttaş Sahili	Dörtyol	3500 m	Deniz ve kıyı temizlik personelleri (6)	Nisan-Ekim ayları deniz ve kıyı temizlik personelleri (her gün)
13	Burnuza Sahili	Erzin	5000 m	Deniz ve kıyı temizlik personelleri (2)	Nisan-Ekim ayları deniz ve kıyı temizlik personelleri (her gün)
14	Payas sahili	Payas	1250 m	Deniz ve kıyı temizlik personelleri (2)	Nisan-Ekim ayları deniz ve kıyı temizlik personelleri (her gün)
15	Sarıseki sahili	İskenderun	700 m	Deniz ve kıyı temizlik personelleri (1)	Nisan-Ekim ayları deniz ve kıyı temizlik personelleri (her gün)
16	Meydan sahili	Samandağ	4200 m	-Kum eleme makinesi, -Deniz ve kıyı temizlik personelleri (14)	Nisan-Ekim ayları deniz ve kıyı temizlik personelleri (her gün) -Ocak-Aralık ayları kum eleme makinesi (haftada bir)
17	Deniz sahili	Samandağ	6800 m	-Kum eleme makinesi, -Deniz ve kıyı temizlik personelleri (13)	Nisan-Ekim ayları deniz ve kıyı temizlik personelleri (her gün) -Ocak-Aralık ayları kum eleme makinesi (haftada bir)
18	Çevlik	Samandağ	3000 m	-Kum eleme makinesi, -Deniz ve kıyı temizlik personelleri (8)	Nisan-Ekim ayları deniz ve kıyı temizlik personelleri (her gün) -Ocak-Aralık ayları kum eleme makinesi (Haftada bir)

Şekil 6: Hatay İli Plaj Temizliği

Kayalıklarda Temizlik Çalışmaları

Temizlik faaliyeti kayalıklarda, yürüyüş yollarında ve kıyı kenarlarında yapılacaktır. Kayalık bölgelerdeki katı atıklar (cam, metal, kağıt, plastik vb.) kayalar arasına sıkışabilmekte bu sebepten çöplerin el ile çıkarılmasını zor olduğundan, bu tür yerlerdeki atıklar çöp toplama maşası ile toplanacaktır. Canlıların yuva yaptığı hassas alanlardaki yerlerde gerekmedikçe temizleme ve düzenleme çalışmaları yapılmayacaktır. Temizlik çalışmalarına ihtiyaç duyulması halinde gerekli izinler alınarak, gerekli hassasiyet ve özel uygulamalarla çöpler toplanacaktır.

Şekil 7: Hatay İli Kayalıklarda kanca yardımıyla yapılan temizlik çalışması

Kıyı Kenarında Temizlik

Kıyının denizden bir set halinde ayrıldığı bölgelerde yapılacaktır. Bu bölgelerde temizlik ekipleri file, kepçe, kürek ve çöp toplama maşası yardımıyla deniz yüzeyinde yüzer halde bulunan çöpleri toplaması ile gerçekleştirilecektir. Canlıların yuva yaptığı hassas alanlardaki yerlerde gerekmedikçe temizleme ve düzenleme çalışmaları yapılmayacaktır.

Temizlik çalışmalarına ihtiyaç duyulması halinde gerekli izinler alınarak, gerekli hassasiyet ve özel uygulamalarla çöpler toplanacaktır.

Yürüyüş Yollarında Temizlik

Halkın rekreasyon amaçlı kullandığı kıyı çizgisi ile park, konut, refüj, kaldırım, yol arasında kalan bölgede oluşan çöplerin toplanması ile yapılacaktır. Canlıların yuva yaptığı hassas alanlardaki yerlerde gerekmedikçe temizleme ve düzenleme çalışmaları yapılmayacaktır. Temizlik çalışmalarına ihtiyaç duyulması halinde gerekli izinler alınarak, gerekli hassasiyet ve özel uygulamalarla çöpler toplanacaktır. Denize kıyısı bulunan ilçelerimizdeki yürüyüş yollarında temizlik personelleri tarafından temizlik çalışmaları yapılacaktır.

4.3.Deniz Yüzeyi Temizliği

Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı Deniz ve Kıyı Şube Müdürlüğüne ait 2 adet deniz yüzeyi temizleme teknesi ile yüzeyde bulunan atık malzemeler toplanacaktır.

Tablo 7:Deniz Yüzeyinde Biriken Çöp Alanları Listesi

NO	BÖLGE ADI	BÖLGENİN NİTELİĞİ (ör: haliç, marina bölgesi, veya diğer)	ALINACAK TEDBİRLER (Kullanılacak araçlar hk. bilgiler ile yapılacak deniz yüzeyi temizliği planlanmaktadır.)	TEMİZLİĞİN YAPILACAĞI DÖNEM (AY-GÜN)	SORUMLULAR
1	Samandağ	Kıyı bölgesi, yüzme suyu alanı	2000 m ²	Nisan-Ekim ayları arası	Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı
2	Arsuz	Kıyı bölgesi, yüzme suyu alanı	500 m ²	Nisan-Ekim ayları arası	Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı
3	İskenderun	Kıyı bölgesi	200 m ²	Nisan-Ekim ayları arası	Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı
4	Payas	Kıyı bölgesi	100 m ²	Nisan-Ekim ayları arası	Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı
5	Dört yol	Kıyı bölgesi, yüzme suyu alanı	200 m ²	Nisan-Ekim ayları arası	Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı
6	Erzin	Kıyı bölgesi, yüzme suyu alanı	200 m ²	Nisan-Ekim ayları arası	Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı
7	İskenderun Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	50 m ²	Ayda bir	Kooperatif Başkanlığı
8	Dört yol Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	50 m ²	Ayda bir	Kooperatif Başkanlığı
9	Tekebaşı(Samandağ) Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	50 m ²	Ayda bir	Kooperatif Başkanlığı
10	Konacık (Arsuz) Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	50 m ²	Ayda bir	Kooperatif Başkanlığı
11	Payas Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	50 m ²	Ayda bir	Kooperatif Başkanlığı

Şekil 8: Hatay İli Deniz Yüzeyi Çöp Toplama Gemisi

4.4 Deniz Dibi Temizliği

İlimizde, denize kıyısı olan ilçelerimizden Samandağ, komisyon üyeleri ile yapılan toplantı sonucunda; deniz yüzeyi, deniz dibi ve sahil temizliği açısından pilot bölge olarak seçilmiştir.

İlimizde deniz dibi temizliği faaliyetleri; lisanslı dalgıç bulunmadığından, balıkçılık faaliyeti gerçekleştiren trollerin avlanma sezonu boyunca ağlarına takılan deniz çöplerinin kıyıya çıkarılması ile sağlanacaktır.

Tablo 8: Deniz Dibinde Biriken Çöp Alanlarının Listesi ve Risk Derecelendirmesi

BÖLGE	BÖLGENİN NİTELİĞİ (kıyı, halıç, liman, yüzme suyu alanı veya diğer)	ALANI (m ² olarak yaklaşık değer yazılacaktır.)	ÇALIŞILACAK GÜN SAYISI	KİRLİLİK ORANI (1-5) 1: en düşük 5: en yoğun	SORUMLULAR
Samandağ	Kıyı bölgesi, yüzme suyu alanı	2000 m ²	2	5	Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Arsuz	Kıyı bölgesi, yüzme suyu alanı	500 m ²	1	2	Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İskenderun	Kıyı bölgesi	200 m ²	2	2	Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Payas	Kıyı bölgesi	100 m ²	1	2	Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Dört yol	Kıyı bölgesi, yüzme suyu alanı	200 m ²	1	2	Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Erzin	Kıyı bölgesi, yüzme suyu alanı	200 m ²	0	1	Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Limakport	Liman	50 m ²	1	2	İşletme Müdürlüğü
Assan Limanı	Liman	50 m ²	1	2	İşletme Müdürlüğü
Ekmar	Liman	50 m ²	1	2	İşletme Müdürlüğü
İsdemir	Liman	50 m ²	1	2	İşletme Müdürlüğü
Yazıcı	Liman	50 m ²	1	2	İşletme Müdürlüğü
Tosyalı	Liman	50 m ²	1	2	İşletme Müdürlüğü
Atakaş	Liman	50 m ²	1	2	İşletme Müdürlüğü
İskenderun Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	50 m ²	1	2	Kooperatif Başkanlığı
Dört yol Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	50 m ²	1	2	Kooperatif Başkanlığı
Tekebaşı(Samandağ) Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	50 m ²	1	4	Kooperatif Başkanlığı
Konacık Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	50 m ²	1	1	Kooperatif Başkanlığı
Payas Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	50 m ²	1	1	Kooperatif Başkanlığı

4.5 Balıkçılık Faaliyetlerinden Kaynaklanan Deniz Çöplerinin Yönetimi

İlimizde 5 adet balıkçı barınağı bulunmaktadır. Bu barınaklarda faaliyette olan atık kabul tesisi bulunmamaktadır.

1) Eylem planı dahilinde balıkçı barınaklarına atık kabul tesislerinin yapılması hususunda gerekli çalışmalar yapılacaktır.

2) Balıkçı barınaklarında deniz yüzeyi ve deniz dibi temizliği ile ilgili gerekli çalışmalar yapılacaktır.

3) Barınaklara her av sezonu öncesi (yılda 2 kez) bilgilendirme toplantıları yapılacaktır.

4) Deniz ortamında kalıcılık teşkil eden kaybolmuş ağların tespiti ve çıkarılmasında balıkçılardan bilgi alınacaktır.

5. HALKIN BİLİNÇLENDİRİLMESİ ÇALIŞMALARI

İlimizde Deniz Çöpleri İl Eylem Planı kapsamında denize kıyısı olan ilçelerimizden Samandağ, komisyon üyeleri ile yapılan toplantı sonucunda; deniz yüzeyi, deniz dibi ve sahil temizliği açısından pilot bölge olarak seçilmiştir. Bilinçlendirme çalışmalarına Samandağ ilçemizden başlanması planlanmaktadır.

Bu kapsamda; okullarda eğitim çalışması, balıkçı barınakları ve sanayi tesislerine seminerler verilmesi, plaj ve mesire yerlerinde uyarı tabelaları, afiş, kamu spotu gibi görsel ve yazılı materyallerle bilinçlendirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

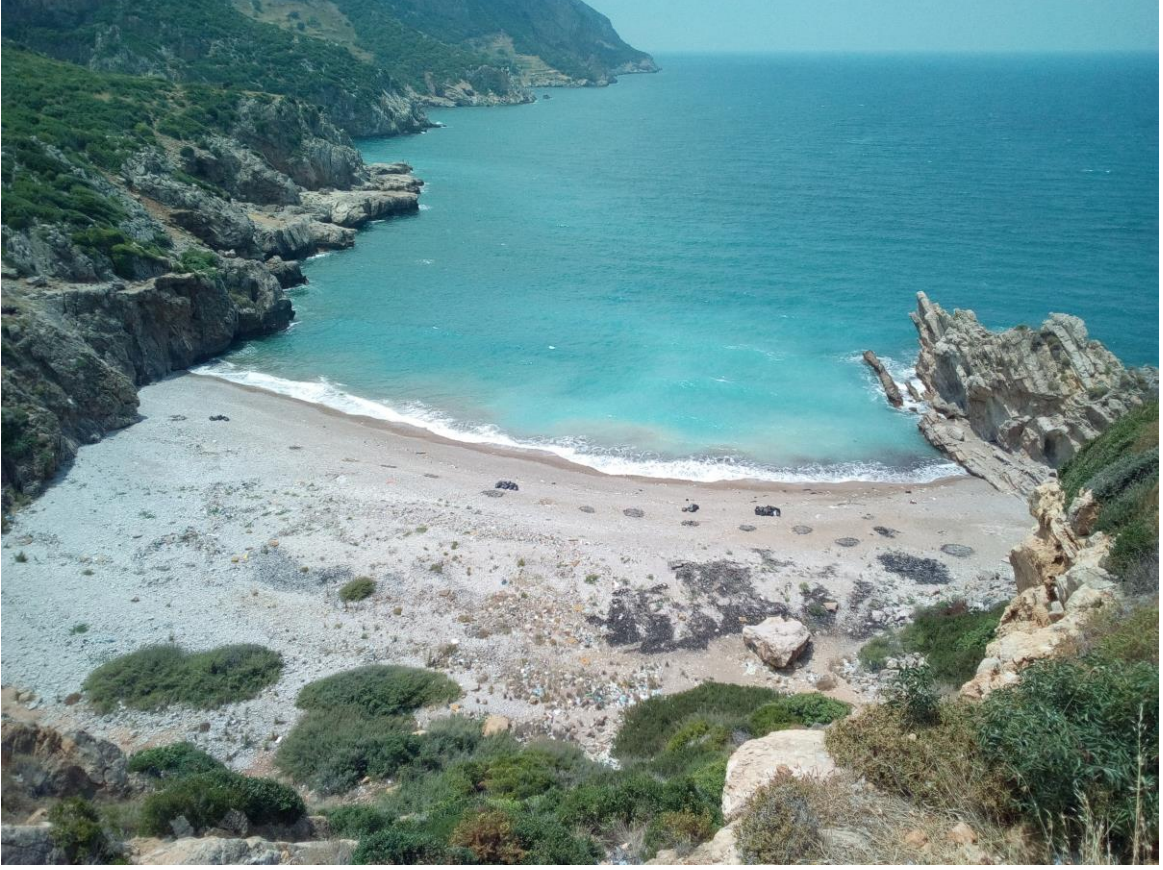
Örnek Tablo 9: Halkın Bilinçlendirilmesi hakkındaki Çalışmalar

NO	İLÇE/ MEVKİİ	ADEDİ VE KİŞİ SAYISI	YILI VE SÜRESİ	BİLİNÇLENDİRME ÇALIŞMASININ ÖZETİ	SORUMLULAR
1	İskenderun	6 adet okulda 600 öğrenci	2020-1 yıl	Öğrencilere yönelik eğitici faaliyetler düzenlenecektir.	İskenderun Belediye Başkanlığı/ Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü
2	Antakya	10 adet okulda, 750 öğrenci	2020- 1 yıl	Öğrencilere yönelik eğitici faaliyet düzenlenecek	Antakya Belediye Başkanlığı
3	Yayladağı/KaraMağara	1 adet mesire yeri	2020-2 yıl	Mesire yerine deniz çöplerinin zararlarına ilişkin uyarı levhaları asılacaktır.	Yayladağı Belediyesi
4	Samandağ İskenderun Payas Dört Yol	Belirtilen ilçelerde bulunan tüm balıkçılar	2020-1 yıl	Belirtilen ilçelerde 2 kez balıkçıları bilgilendirme toplantısı düzenlenecektir.	Sahil Güvenlik İskenderun Grup Komutanlığı
5	Antakya	Asi Nehrine kıyısı olan 25 Mahallede Muhtarlarımızın bilgilendirilmesi	2020-1 yıl	Muhtarlarımızdan başlayarak mahalle sakinlerinin Asi Nehrine Evsel Katı atık atmalarının önüne geçilmesi eğitimi.	Antakya Belediye Başkanlığı
6	Samandağ İskenderun Payas Dört Yol Arsuz Yayladağı Erzin	6 adet okul-300 öğrenci	2020-1 yıl	Öğrencilerle sahilde temizlik çalışması yapılacak- Deniz çöplerinin etkileri ve biyoçeşitlilik hakkında bilgi verilecek	Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı
7	Samandağ İskenderun Payas Dört Yol Arsuz Yayladağı Erzin	60 adet bilgilendirici pano	2020-1 yıl	-	Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı
8	Hatay İlimizin bütün ilçelerinde	Her İlçeden en az 1 okul, 1500 öğrenci	2019- 2 yıl	Öğrencilere yönelik eğitici faaliyet düzenlenecek	İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
9	Hatay İlimizde bulunan balıkçı teknelerine ve çalışanlarına	20 adet balıkçı gemisi	2019-1 yıl	Balıkçıların dikkatini çekecek yerlere uyarı afişleri asılacaktır, balıkçıların bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi çalışması yapılacaktır.	İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

10	Samandağ		2020-2024	1-Okullarda eğitim-öğrenim gören her kademedeki öğrenciye eğitim verilecektir.	Samandağ Belediye Başkanlığı
11	Samandağ		2020-2024	2-Her yıl en az bir çevre etkinliği yapılacaktır.	Samandağ Belediye Başkanlığı
12	Samandağ		2020-2024	3-Broşür, afiş, video ile bilinçlendirme çalışmaları yapılacak.	Samandağ Belediye Başkanlığı
13	Samandağ- Arsuz		2020-2024	Gezi teknelerinde deniz çöpleri ile ilgili bilinçlendirme çalışmaları yapılacak.	Hatay Kültür ve Turizm Müdürlüğü
14	Samandağ İskenderun Payas Dört Yol Arsuz Yayladağı Erzin		2020-2024	Otel, Pansiyon vb. işletmelerde deniz çöpleri ile ilgili bilinçlendirme çalışmaları yapılacak.	Hatay Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Şekil 9: Hatay İli Sahilleri

Şekil 10: Örnek afiş ve broşürler

6. DENİZ ÇÖPLERİNİN KAYNAĞINDA AZALTI MASINA YÖNELİK YAPILAN VE YAPILACAK ÇALIŞMALAR

- Arsuz, Dört yol, Erzin ve Samandağ kıyı alanlarında hafta sonu yoğunluğuna göre çöp kutularının sayısının artırılması,
- Arsuz, Dört yol, Erzin ve Samandağ ilçelerinde plajlara sigara izmaritleri için ayrı kutuların konulması, kıyı bölgelerinde plastik poşet kullanımının azaltılması için alınabilecek önlemlerin belirtilmesi,
- Gezi teknelerinde deniz çöpleri ile ilgili bilgilendirme yapılması,
- Denize kıyısı olan ilçelerimizin plaj ve mesire yerlerinde uyarı tabelaları, afiş, reklam panoları gibi görsel ve yazılı materyallerle bilinçlendirme faaliyetlerinin yapılması planlanmaktadır.

Tablo 10: Deniz Çöplerinin Kaynağında Azaltımı hakkındaki Çalışmalar

NO	İLÇE/ MEVKİİ	YILI VE SÜRESİ	ÇALIŞMANIN ANLATILMASI	SORUMLULAR
1	Hatay	2020-1 yıl	Kıyı ve plajlarda temizlik çalışmasının organize edilmesi. Kamu spotu, afiş, broşür gibi görsel materyallerin hazırlanması.	Hatay Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
2	Hatay	2020-1 yıl	Denizlerin terk edilmiş av araçlarından temizlenmesi, Samandağ, Arsuz, İskenderun, Dört yol ve Payas sahillerine yerleştirilecek geri dönüşüm kumbaraları ile sahile atılan plastic atıkların azaltılması, geri dönüşümün sağlanması ve çevre temizliği ile ilgili farkındalık yaratılması sağlanacaktır. Okullarda; Balık Yiyelim Sağlıklı Büyüyelim” projesi kapsamında ilkokul çağındaki çocuklara balık yeme alışkanlığı kazandırmak ve deniz kirliliği konusunda çevre bilinci oluşturmak amacıyla eğitimler verilecektir.	İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
3	Hatay	2020-1 yıl	Samandağ ,Arsuz,Payas, İskenderun,Dört yol,Yayladağı, Erzin İlçelerinde tekne ve personel ile deniz ve kıyı temizliği çalışmaları yapılmaktadır. İlimiz 158 km kıyı şeridine 60 adet ahşap pano yerleştirilmiş olup, her yıl yenilenmektedir.Öğrencilerle sahilde temizlik çalışması yapılacak ve deniz çöplerinin etkileri ve biyoçeşitlilik hakkında bilgi verilecektir.	Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı
4	İskenderun	2020-1 yıl	Her yıl en az bir çevre etkinliği yapılacaktır. Broşür, afiş, video ile bilinçlendirme çalışmaları yapılacak.	İskenderunBelediye Başkanlığı

			Okullarda eğitim-öğrenim gören her kademedeki öğrenciye eğitim verilecektir. Geri dönüşüm kumbaralarının sayısının arttırılacak Çöp konteyner Sayısı arttırılacaktır.	
5	SAMANDAĞ	2020-1 yıl	Geri dönüşüm kumbaralarının sayısının arttırılacak. Çöp konteyner sayısı arttırılacaktır. Her yıl en az bir çevre etkinliği yapılacaktır. Broşür, afiş, video ile bilinçlendirme çalışmaları yapılacak. Okullarda eğitim-öğrenim gören her kademedeki öğrenciye eğitim verilecektir.	Samandağ Belediye Başkanlığı
6	ARSUZ	2020-1 yıl	Sahiller boyunca çöp konteynirlerinin sayısının arttırılması, Temizlik Personel sayısının arttırılması Her yıl en az bir çevre etkinliği yapılacaktır. Broşür, afiş, video ile bilinçlendirme çalışmaları yapılacak. Okullarda eğitim-öğrenim gören her kademedeki öğrenciye eğitim verilecektir.	Arsuz Belediye Başkanlığı
7	Dört Yol	2020-1 yıl	Sahiller boyunca çöp konteynirlerinin sayısının arttırılması, Temizlik Personel sayısının arttırılması Her yıl en az bir çevre etkinliği yapılacaktır. Broşür, afiş, video ile bilinçlendirme çalışmaları yapılacak. Okullarda eğitim-öğrenim gören her kademedeki öğrenciye eğitim verilecektir.	Dört Yol Belediye Başkanlığı
8	Erzin	2020-1 yıl	Sahiller boyunca çöp konteynirlerinin sayısının arttırılması, Temizlik Personel sayısının arttırılması Her yıl en az bir çevre etkinliği yapılacaktır. Broşür, afiş, video ile bilinçlendirme çalışmaları yapılacak. Okullarda eğitim-öğrenim gören her kademedeki öğrenciye eğitim verilecektir.	Erzin Belediye Başkanlığı
9	Samandağ,Arsuz, İskenderun,Payas, Dört Yol	2020-1 yıl	Samandağ İskenderun Payas Dört Yol ilçelerinde 2 kez balıkçıları bilgilendirme toplantısı düzenlenecektir.	Sahil Güvenlik İskenderun Grup Komutanlığı

Tablo 11: İş Termin Planı

N O	İŞİ YAPACAK KURUM/KURULUŞ	2019		2020		2021		2022		2023		AÇIKLAMA
		Temizlik Faaliyetleri (TF)	Bilinçlendirme Çalışmaları (BÇ)	TF	BÇ	TF	BÇ	TF	BÇ	TF	BÇ	
1	ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ	Kıyı ve plajlarda temizlik çalışmasının organize edilmesi.	Kamu spotu, afiş, broşür gibi görsel materyallerin hazırlanması.	Kıyı ve plajlarda temizlik çalışmasının organize edilmesi.	Kamu spotu, afiş, broşür gibi görsel materyallerin hazırlanması.	Kıyı ve plajlarda temizlik çalışmasının organize edilmesi.	Kamu spotu, afiş, broşür gibi görsel materyallerin hazırlanması.	Kıyı ve plajlarda temizlik çalışmasının organize edilmesi.	Kamu spotu, afiş, broşür gibi görsel materyallerin hazırlanması.	Kıyı ve plajlarda temizlik çalışmasının organize edilmesi.	Kamu spotu, afiş, broşür gibi görsel materyallerin hazırlanması.	
2	İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	Denizlerin terk edilmiş av araçlarındaki temizlenmesi, Samandağ, Arsuz, İskenderun, Dört Yol ve Payas sahillerine yerleştirile	Okullarda; Balık Yiyelim Sağlıklı Büyüyelim” projesi kapsamında ilköğretim çağındaki çocuklara balık yeme alışkanlığı kazandırmak ve deniz kirliliği konusunda çevre bilinci oluşturmak amacıyla eğitimler	Denizlerin terk edilmiş av araçlarındaki temizlenmesi, Samandağ, Arsuz, İskenderun, Dört Yol ve Payas sahillerine yerleştirile	Okullarda; Balık Yiyelim Sağlıklı Büyüyelim” projesi kapsamında ilköğretim çağındaki çocuklara balık yeme alışkanlığı kazandırmak ve deniz kirliliği konusunda çevre bilinci oluşturmak amacıyla eğitimler	Denizlerin terk edilmiş av araçlarındaki temizlenmesi, Samandağ, Arsuz, İskenderun, Dört Yol ve Payas sahillerine yerleştirile	Okullarda; Balık Yiyelim Sağlıklı Büyüyelim” projesi kapsamında ilköğretim çağındaki çocuklara balık yeme alışkanlığı kazandırmak ve deniz kirliliği konusunda çevre bilinci oluşturmak amacıyla eğitimler	Denizlerin terk edilmiş av araçlarındaki temizlenmesi, Samandağ, Arsuz, İskenderun, Dört Yol ve Payas sahillerine yerleştirile	Okullarda; Balık Yiyelim Sağlıklı Büyüyelim” projesi kapsamında ilköğretim çağındaki çocuklara balık yeme alışkanlığı kazandırmak ve deniz kirliliği konusunda çevre bilinci oluşturmak amacıyla eğitimler	Denizlerin terk edilmiş av araçlarındaki temizlenmesi, Samandağ, Arsuz, İskenderun, Dört Yol ve Payas sahillerine yerleştirile	Okullarda; Balık Yiyelim Sağlıklı Büyüyelim” projesi kapsamında ilköğretim çağındaki çocuklara balık yeme alışkanlığı kazandırmak ve deniz kirliliği konusunda çevre bilinci oluşturmak amacıyla eğitimler	

		recek geri dönüşüm kumbaraları ile sahile atılan plastic atıkların azaltılması, geri dönüşümün sağlanması ve çevre temizliği ile ilgili farkındalık yaratılması sağlanacaktır.		recek geri dönüşüm kumbaraları ile sahile atılan plastic atıkların azaltılması, geri dönüşümün sağlanması ve çevre temizliği ile ilgili farkındalık yaratılması sağlanacaktır.		recek geri dönüşüm kumbaraları ile sahile atılan plastic atıkların azaltılması, geri dönüşümün sağlanması ve çevre temizliği ile ilgili farkındalık yaratılması sağlanacaktır.		recek geri dönüşüm kumbaraları ile sahile atılan plastic atıkların azaltılması, geri dönüşümün sağlanması ve çevre temizliği ile ilgili farkındalık yaratılması sağlanacaktır.		recek geri dönüşüm kumbaraları ile sahile atılan plastic atıkların azaltılması, geri dönüşümün sağlanması ve çevre temizliği ile ilgili farkındalık yaratılması sağlanacaktır.		
3	HATAY BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	Samandağ , Arsuz,Payas, İskenderun, Dört Yol, Yayladağı , Erzin İlçelerinde tekne ve personel ile deniz ve kıyı temizliği çalışmaları yapılmaktadır.	İlimiz 158 km kıyı şeridinde 60 adet ahşap pano yerleştirilmiş olup, her yıl yenilenmektedir.Öğrencilerle sahilde temizlik çalışması yapılacak ve deniz çöplerinin etkileri ve biyoçeşitlilik hakkında bilgi verilecektir.	Samandağ , Arsuz,Payas, İskenderun, Dört Yol, Yayladağı , Erzin İlçelerinde tekne ve personel ile deniz ve kıyı temizliği çalışmaları yapılacaktır.	İlimiz 158 km kıyı şeridinde 60 adet ahşap pano yerleştirilmiş olup, her yıl yenilenmektedir.Öğrencilerle sahilde temizlik çalışması yapılacak ve deniz çöplerinin etkileri hakkında bilgi verilecektir.	Samandağ , Arsuz,Payas, İskenderun, Dört Yol, Yayladağı , Erzin İlçelerinde tekne ve personel ile deniz ve kıyı temizliği çalışmaları yapılacaktır.	İlimiz 158 km kıyı şeridinde 60 adet ahşap pano yerleştirilmiş olup, her yıl yenilenmektedir.Öğrencilerle sahilde temizlik çalışması yapılacak ve deniz çöplerinin etkileri hakkında bilgi verilecektir.	Samandağ Arsuz,Payas, İskenderun, Dört Yol, Yayladağı Erzin İlçelerinde tekne ve personel ile deniz ve kıyı temizliği çalışmaları yapılacaktır.	İlimiz 158 km kıyı şeridinde 60 adet ahşap pano yerleştirilmiş olup, her yıl yenilenmektedir.Öğrencilerle sahilde temizlik çalışması yapılacak ve deniz çöplerinin etkileri hakkında bilgi verilecektir.	Samandağ , Arsuz,Payas, İskenderun, Dört Yol, Yayladağı , Erzin İlçelerinde tekne ve personel ile deniz ve kıyı temizliği çalışmaları yapılacaktır.	İlimiz 158 km kıyı şeridinde 60 adet ahşap pano yerleştirilmiş olup, her yıl yenilenmektedir.Öğrencilerle sahilde temizlik çalışması yapılacak ve deniz çöplerinin etkileri hakkında bilgi verilecektir.	

7	ERZİN BELEDİYESİ	Sahiller boyunca çöp konteynırlarının sayısının artırılması, Temizlik Personel sayısının artırılması	1-Her yıl en az bir çevre etkinliği yapılacaktır. 2Broşür, afiş, video ile bilinçlendirme çalışmaları yapılacaktır. 3- Okullarda eğitim-öğrenim gören her kademedeki öğrenciye eğitim verilecektir.	Sahiller boyunca çöp konteynırlarının sayısının artırılması, Temizlik Personel sayısının artırılması	1-Her yıl en az bir çevre etkinliği yapılacaktır. 2Broşür, afiş, video ile bilinçlendirme çalışmaları yapılacaktır. 3- Okullarda eğitim-öğrenim gören her kademedeki öğrenciye eğitim verilecektir.	Sahiller boyunca çöp konteynırlarının sayısının artırılması, Temizlik Personel sayısının artırılması	1-Her yıl en az bir çevre etkinliği yapılacaktır. 2Broşür, afiş, video ile bilinçlendirme çalışmaları yapılacaktır. 3- Okullarda eğitim-öğrenim gören her kademedeki öğrenciye eğitim verilecektir.	Sahiller boyunca çöp konteynırlarının sayısının artırılması, Temizlik Personel sayısının artırılması	1-Her yıl en az bir çevre etkinliği yapılacaktır. 2Broşür, afiş, video ile bilinçlendirme çalışmaları yapılacaktır. 3- Okullarda eğitim-öğrenim gören her kademedeki öğrenciye eğitim verilecektir.	Sahiller boyunca çöp konteynırlarının sayısının artırılması, Temizlik Personel sayısının artırılması	1-Her yıl en az bir çevre etkinliği yapılacaktır. 2Broşür, afiş, video ile bilinçlendirme çalışmaları yapılacaktır. 3- Okullarda eğitim-öğrenim gören her kademedeki öğrenciye eğitim verilecektir.
6	Sahil Güvenlik İskenderun Grup Komutanlığı		Samandağ İskenderun Payas Dörtüyl ilçelerinde 2 kez balıkçıları bilgilendirme toplantısı düzenlenecektir.		Samandağ İskenderun Payas Dörtüyl ilçelerinde 2 kez balıkçıları bilgilendirme toplantısı düzenlenecektir.		Samandağ İskenderun Payas Dörtüyl ilçelerinde 2 kez balıkçıları bilgilendirme toplantısı düzenlenecektir.		Samandağ İskenderun Payas Dörtüyl ilçelerinde 2 kez balıkçıları bilgilendirme toplantısı düzenlenecektir.		Samandağ İskenderun Payas Dörtüyl ilçelerinde 2 kez balıkçıları bilgilendirme toplantısı düzenlenecektir.
7	ANTAKYA BELEDİYESİ		Asi nehri ve kollarının kıyısında bulunan yerleşim yerlerinden kaynaklanan katı atıkların azaltılmasına yönelik tedbirlerin alınması,Çöp konteynırlarının sayılarının artırılması		Asi nehri ve kollarının kıyısında bulunan yerleşim yerlerinden kaynaklanan katı atıkların azaltılmasına yönelik tedbirlerin alınması,Çöp konteynırlarının sayılarının artırılması		Asi nehri ve kollarının kıyısında bulunan yerleşim yerlerinden kaynaklanan katı atıkların azaltılmasına yönelik tedbirlerin alınması,Çöp konteynırlarının sayılarının artırılması		Asi nehri ve kollarının kıyısında bulunan yerleşim yerlerinden kaynaklanan katı atıkların azaltılmasına yönelik tedbirlerin alınması,Çöp konteynırlarının sayılarının artırılması		Asi nehri ve kollarının kıyısında bulunan yerleşim yerlerinden kaynaklanan katı atıkların azaltılmasına yönelik tedbirlerin alınması,Çöp konteynırlarının sayılarının artırılması
8	İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ	Gezi teknelerin de deniz çöpleri ile ilgili bilinçlendi		Gezi teknelerin de deniz çöpleri ile ilgili bilinçlendi		Gezi teknelerin de deniz çöpleri ile ilgili bilinçlendi		Gezi teknelerin de deniz çöpleri ile ilgili bilinçlendi		Gezi teknelerin de deniz çöpleri ile ilgili bilinçlendi	

		rme çalışmalar 1 yapılacak.		rme çalışmalar 1 yapılacak.		rme çalışmalar 1 yapılacak.		rme çalışmalar 1 yapılacak.		rme çalışmalar 1 yapılacak.		
9	İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞ Ü	Otel, Pansiyon vb. işletmeler de deniz çöpleri ile ilgili bilinçlendi rme çalışmalar 1 yapılacak.		Otel, Pansiyon vb. işletmeler de deniz çöpleri ile ilgili bilinçlendi rme çalışmalar 1 yapılacak.		Otel, Pansiyon vb. işletmeler de deniz çöpleri ile ilgili bilinçlendi rme çalışmalar 1 yapılacak.		Otel, Pansiyon vb. işletmeler de deniz çöpleri ile ilgili bilinçlendi rme çalışmalar 1 yapılacak.		Otel, Pansiyon vb. işletmeler de deniz çöpleri ile ilgili bilinçlendi rme çalışmalar 1 yapılacak.		
10	ANTAKYA ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞ Ü	Mesire yerine deniz çöplerinin zararlarına ilişkin bilinçlendi rme çalışmalar i yapılacakt ir.		Mesire yerine deniz çöplerinin zararlarına ilişkin bilinçlendi rme çalışmalar i yapılacakt ir.		Mesire yerine deniz çöplerinin zararlarına ilişkin bilinçlendi rme çalışmalar i yapılacakt ir.		Mesire yerine deniz çöplerinin zararlarına ilişkin bilinçlendi rme çalışmalar i yapılacakt ir.		Mesire yerine deniz çöplerinin zararlarına ilişkin bilinçlendi rme çalışmalar i yapılacakt ir.		

7. GENEL DEĞERLENDİRME VE AÇIKLAMALAR

İlimizde; 7 ilçede toplam 158 km kıyı şeridi bulunmaktadır. Deniz çöpleri eylem planının uygulanmasında aşağıdaki sorunlar ile karşılaşılabileceğimiz öngörülmektedir.

- Akıntı ve rüzgarın etkisi ile sınır dışından (Suriye-Lübnan) gelen deniz çöplerinin Samandağ sahilinde birikmesinin önlenememesi,
- Deniz Dibi temizliğinde balıkçılık faaliyeti gerçekleştiren trollerin avlanma sezonu boyunca ağlarına takılan deniz çöplerinin kıyıya çıkarılması aşamasında yaşanacak sorunlar,
- Balıkçı barınaklarına atık kabul tesisi yaptırılırken karşılaşılabilecek sorunlar,
- İlimizde bulunan limalarda deniz dibi temizliği sonucu çıkan deniz çöplerinin, Ticaret Bakanlığı mevzuatı kapsamında yaşanması muhtemel sorunlar,

8. TABLO LİSTESİ

ÖRNEK TABLO 1: DENİZE DOĞRUDAN YADA DOLAYLI DEŞARJ İHTİMALİ OLAN SANAYİ TESİSLERİNİN LİSTESİ

ÖRNEK TABLO 2: YERLEŞİM BİRİMLERİ

ÖRNEK TABLO 3: LİMANLAR, MARİNALAR, BALIKÇI BARINAKLARI

ÖRNEK TABLO 4: SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİ TESİSLERİ

ÖRNEK TABLO 5: DERE VE NEHİRLERİN LİSTESİ

ÖRNEK TABLO 6: KIYILARIN LİSTESİ

ÖRNEK TABLO 7: DENİZ YÜZEYİNDE BİRİKEN ÇÖP ALANLARI LİSTESİ

ÖRNEK TABLO 8: DENİZ DİBİNDE BİRİKEN ÇÖP ALANLARININ LİSTESİ VE RİSK DERECELENDİRMESİ

ÖRNEK TABLO 9: HALKIN BİLİNÇLENDİRİLMESİ HAKKINDAKİ ÇALIŞMALAR

ÖRNEK TABLO 10: DENİZ ÇÖPLERİNİN KAYNAĞINDA AZALTIMI HAKKINDAKİ ÇALIŞMALAR

ÖRNEK TABLO 11: İŞ TERMİN PLANI

9. ŞEKİL LİSTESİ

ÖRNEK ŞEKİL 1: HATAY İLİ EYLEM PLANI COĞRAFİ KAPSAMI

ÖRNEK ŞEKİL 2: HATAY İLİ RÜZGAR VE AKINTI YÖNÜ HARİTASI

ÖRNEK ŞEKİL 3: HATAY İLİ RİSK HARİTASI

ÖRNEK ŞEKİL 4: HATAY İLİ KİRLİLİK YOĞUNLUK HARİTASI

ÖRNEK ŞEKİL 5: HATAY İLİ DERE VE NEHİR AĞZI TEMİZLİĞİ

ÖRNEK ŞEKİL 6: HATAY İLİ PLAJ TEMİZLİĞİ

ÖRNEK ŞEKİL 7: HATAY İLİ KAYALIK TEMİZLİK ÇALIŞMASI

ÖRNEK ŞEKİL 8: HATAY İLİ ÇÖP TOPLAMA GEMİSİ

ÖRNEK ŞEKİL 9: HATAY İLİ SAHİLLERİ

ÖRNEK ŞEKİL 10: ÖRNEK AFİŞ VE BROŞÜRLER

10.REFERANS LİSTESİ

Plan hazırlanırken kullanılan referanslar;

Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İskenderun Teknik Üniversitesi
Antakya Belediye Başkanlığı
İskenderun Belediye Başkanlığı
Dört Yol Belediye Başkanlığı
Samandağ Belediye Başkanlığı
İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü